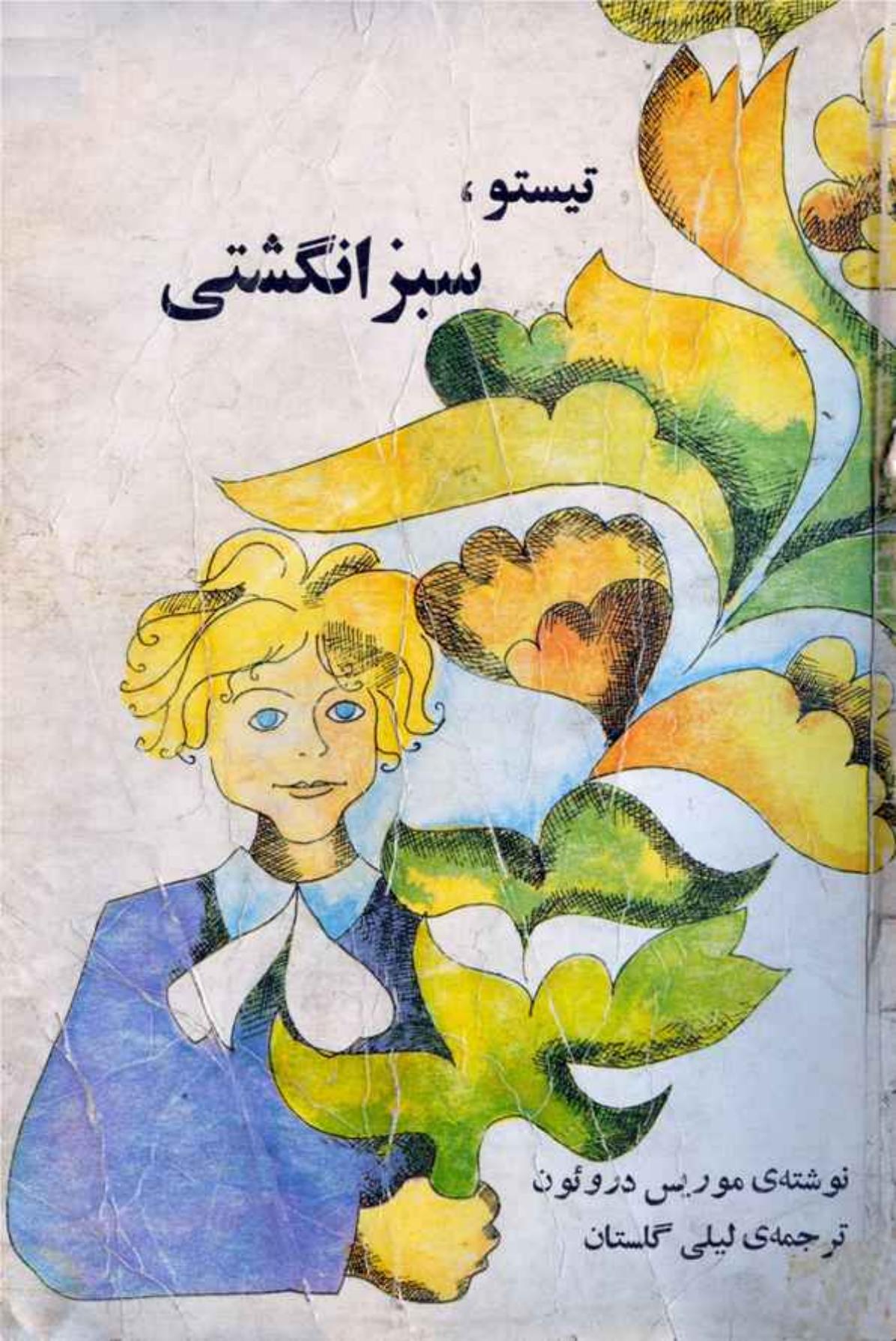

تیستو، سبز اندگشته

نوشته‌ی موریس دروئون
ترجمه‌ی لیلی گاستان

۲

مجموعه‌ی داستان‌ها و سرزمین‌ها
برای نوجوانان

تیستو سبز آنگشتی

نوشته‌ی موریس دروئون
ترجمه‌ی لیلی گلستان

سازمان انتشارات

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
تخت طاووس، خیابان جم، شماره ۳۱، تهران

چاپ دوم تیرماه ۱۳۵۴
کلیه‌ی حقوق محفوظ است

سازمان چاپ پارت

www.parand.se

This is an authorized translation of
TISTOU LES POUCES VERTS
by MAURICE DRUON
Copyright 1970 by EDITIONS G.P.,
DEPARTEMENT DES PRESSES DE LA CITE, PARIS.

در تاریخ ۲۱/۰۷/۵۲ به شماره ۱۱۲۲ در کتابخانه ملی به ثبت رسید

یادداشت نویسنده:

«تیستو» یا «انگشت‌های رویاننده» تنها کتابی است که برای بچه‌ها نوشته‌ام و بدون شک تنها کتاب در نوع خودش است که تا به حال نوشته‌ام یا خواهم نوشت. کتاب «شاهان نفرین شده» را که می‌نوشتم، برای اینکه میان دو فصل، نفسی تازه کرده باشم، خوش آمد که دست به کار نوع دیگری از ادبیات بشوم - نوعی دیگر، که بسیار دور از نوشتنهای همیشگی من باشد. وقتی کتاب را می‌نوشتم، متوجه شدم که تفاوت، تنها در شکل نوشن است و عبارت پردازی‌ها، و مسائل اصلی همان مسائل همیشگی است. در واقع متوجه شدم که برای یک گروه بچه‌ی مشخص حرف نمی‌زنم، بچه‌ایی که برایشان می‌نوشتم یا آدم - بزرگ‌های آینده بودند یا بچه‌های روزگار گذشته. من در زندگی روزانه‌ام هر گز بایجه‌ها، بچگانه حرف نزده‌ام. هیچ بچه‌یی را دست کم نگرفتم با این نگرانی که مبادا برای فهمیدن حرف‌های من، خودش هم خودش را دست کم پکیرد. وقتی کوچک بودم و با من با این لحن حرف می‌زدند خیلی تاراحت می‌شدم و بد خودم حق می‌دادم اینطور فکر کنم: «آقارا باش! برای اینکه حرف‌هاش را بفهم، می‌خواهد خودش را هم قد من جا بزند!»

«تیستو» هم چنین شخصیتی دارد، شخصیتی که نمی‌تواند این را پیذیرد که آدم بزرگها باعقايد و افکار ازپیش ساخته شان، دنیا را به او بشناسانند، و هنگامی که تگاهش را بادیدی تازه برashیاء و آدمها می‌دوزد، آنوقت متوجه آدم بزرگها می‌شود که باعینک «عادت» بهچیزها نگاه می‌کنند. اغلب این را نمی‌تواند بفهمد که وقتی می‌شود با احساسات پاک بهتر زندگی کرد تا با احساسات ناپاک، وقتی که می‌شود با آزادی زندگی را بهتر گذراند تا با گرفتاری، وقتی با عدالت بهتر می‌شود زندگی کرد تا با استبداد، وقتی همه چیز باصلاح بهتر است تا با جنگ، و بهتر بگوییم: زندگی بانیکی بهتر است تا بادیدی؛ پس چرا مردم باهم کنار نمی‌ایند؟ کنار نمی‌ایند تازندگی‌شان را به خوبی و خوش بگذرانند؟ شخصاً در خود من، این روحیه از بچگی باقی‌مانده، و هنوز که هنوز است نتوانسته‌ام دلیل این چراها را بدانم.

تمام دوران کودکی به‌امید رسیدن به‌این آرزوی درست، و به‌امید معجزه‌ی بزرگ شدن، می‌گذرد و وقتی بجهه‌ی بزرگ شد، اغلب فراموش می‌کند که چه کارها می‌خواسته بکند، واگر هم فراموش نکند، آن را آگاهانه به‌فراموشی می‌سپارد. به‌همین دلیل هم چیزی اتفاق نمی‌افتد، فقط یک آدم بزرگ به جمع آدم بزرگها اضافه می‌شود، آنهم بدون پیش‌آمدن هیچ معجزه‌یی.

بخت، باتیستو یار بود و به‌یاری همین بخت است که فرشته شدن آغاز شد. تیستو این بخت را داشت که از بچگی تکانی به‌خودش پدهد و حرکتی درجهت درست بکند. حرکت تیستو به‌یاری گل‌ها آغاز شد. گل‌هایی که درست به‌کودکی می‌مانند و به‌امید و پیمان و پیوند آدمی: چطورد این مردکوچک، این پیمان آدمی، توانست گل‌هارا به کار گیرد تا به‌ما به‌بچه‌های قدیم یاد آوری کند که می‌توانیم بهتر زندگی کنیم؟ این همان چیزی است که قصه‌ی ما به‌شما می‌آموزد.

ولی این واضح است که تیستو بجهه‌یی مثل همه‌ی بچه‌های دیگر نبود. این تفاوت را من در طی این ده‌سال - بدوسیله‌ی دوستانی که تیستو برایم پیدا کرده، در هرسن وصالی که هستند - متوجه شده‌ام.

۱

نویسنده در باره‌ی اسم «تیستو» توضیح می‌دهد.

تیستو اسم عجیبی است که در هیچ کتابی نمی‌شود پیدایش کرد
نه در فرانسه و نه در هیچ کشور دیگری. پیغمبری هم به اسم
تیستو هرگز وجود نداشته. باری، پسر کوچولویی بود که همه‌ی
مردم تیستو صدایش می‌کردند... و لازم است در این باره کمی
توضیح داده شود:

یک روز، بلا فاصله بعد از تولد این پسر کوچولو که حتی
بزرگتر از یک نان در سبد نانو اهم نبود، مادر خوانده‌یی بالباس
آستین بلند و پدرخوانده‌یی با کلاه سیاه، او را به کلیسا برداشتند

و به کشیش گفتند که اسمش «فرانسو – باتیست» است. در آن روز، پسر کوچولو – مثل هر کوچولوی دیگری در چنین روزی – خیلی ناراحت بود و بسکه فریادزده بود صورتش، حسابی قرمز شده بود. ولی آدم بزرگ‌ها – که هر گز از ناراحتی‌های تازه به دنیا آمده‌ها هیچ چیز نمی‌دانند – معتقد بودند که اسم بچه فرانسو باتیست است.

بعد، مادر خوانده‌ی آستین بلند و پدر خوانده‌ی کلاه‌سیاه به سر، او را به گهواره‌اش بر گرداندند و بلا فاصله بعد از این جریان، اتفاق عجیبی افتاد. آدم بزرگ‌ها انگار قادر نبودند اسمی را که خودشان روی آن پسر کوچولو گذاشته بودند، به زبان بیاورند، «تیستو» صدایش کردند.

می‌گویند این اتفاق خیلی هم نادر نیست. تا حالا بارها پیش آمده که دختر یا پسر کوچکی در شهرداری یا کلیسا به اسم‌های آناتول، سوزان، آنیس، یا زان کلو دنامگذاری شده‌اند، اما بعد آن‌ها را تولا، زت، پوس، و میستوفل صدا زده‌اند!

این می‌رساند که آدم بزرگ‌ها واقعاً اسم ما بچه‌ها را به درستی نمی‌دانند؛ همانطور که نمی‌دانند ها از کجا آمده‌ایم، چرا در این دنیا هستیم و چه کار باید بکنیم.

آدم بزرگ‌ها در باره‌ی همه‌چیز فکر‌های از پیش‌شناخته شده‌ی دارند که وادارشان می‌کند بدون فکر کردن حرف بزنند،

و می‌دانیم که فکر‌های از پیش ساخته شده همیشه عقاید نادرستی بوده است. این عقاید مال سال‌ها پیش است و معلوم نیست به دست چه کسانی ساخته و پرداخته شده است. این‌ها دیگر حسابی هم کهنه شده، ولی چون تعداد این عقاید و افکار زیاد است، و درباره‌ی همه چیز هم هست؛ کمتر اتفاق می‌افتد که کسی آن‌ها را عوض کند و یا تغییری درشان بدهد.

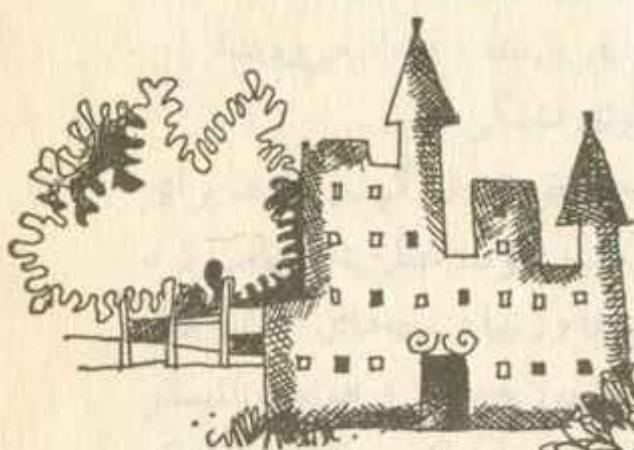
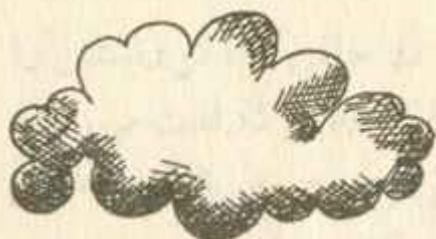
اگر ما فقط به این خاطر به دنیا آمدہ‌ایم که روزی مثل بقیه‌ی آدم بزرگ‌ها بشویم و عقاید از پیش آمده‌شده را با راحتی توی کله‌مان جای بدھیم تا روز به روز بزرگ‌تر شوند، که هیچ؛ ولی اگر به دنیا آمدہ‌ایم تاکار به خصوصی انجام بدھیم یعنی بخواهیم که حسابی دنیای دور و برمان را برانداز کنیم - چیز‌های بادگی هاتوی کله‌مان جان‌خواهند گرفت. و آنوقت است که عقاید از پیش ساخته نمی‌توانند راهی به معز ما پیدا کنند. همینکه از گوش راستمان وارد شدند، از گوش چیمان بیرون می‌آینند و بباد هوای کی می‌شوند. و آنوقت است که با پدر و مادر و با آدم بزرگ‌های دیگر درباره‌ی عقاید عجیب و غریب‌شان به بحث می‌نشینیم!

و این درست همان چیزی است که برای این پسر کوچک، که تیستونام داشت، اتفاق افتاد؛ یعنی عقیده‌اش را درباره‌ی نامش نپرسیدند.

۲

باتیستو، پدر و مادرش و خانه‌یی که می‌درخشد آشنا می‌شویم.

موهای تیستوبوربود و نوک شان فرفری. در نظر بیاورید پر تو
آفتاب را که با نوک فرفری به زمین برخورد کند. تیستو چشم-
های درشت آبی داشت ولپهای قرمز شاداب. زیاد می‌بوسیدنش.
چون آدم بزرگ‌ها، مخصوصاً آن‌هایی که سوراخ‌های دماغشان
بزرگ و سیاه است و روی پیشانیشان چین و چروک افتاده، توی
سوراخ گوش‌هایشان هم موی فراوان روییده، دائم لپهای
شاداب پسر کوچولوها را می‌بوسند و خیال می‌کنند آنها از این
کار خوششان می‌آید؛ این هم یکی از همان عقیده‌های از پیش

ساخته شده‌ی آدم بزرگ‌هاست، در حالی که اگر راستش را
بخواهید، این آدم بزرگ‌ها هستند که از این کار لذت می‌برند،
و در واقع، پسر کوچولوها خیلی مؤدب و مهربان‌اند و خیلی
لطف هم می‌کنند که اجازه‌ی چنین کاری را می‌دهند.

همه‌ی کسانی که تیستو را می‌دیدند، فریاد می‌زدند:
- وا! چه پسر کوچولوی قشنگی!

ولی تیستو از این حرف‌ها خودش را گم نمی‌کرد. برای
تیستو، زیبایی یک چیز کاملاً طبیعی بود و خیلی تعجب می‌کرد
از این که می‌دید بعضی از مردها وزنها و بچه‌های دیگر، مثل
او و پدر و مادرش زیبا نیستند. چون هم پدر و هم مادر تیستو
فوق العاده زیبا بودند، و با دیدن آن‌ها بود که تیستو فکر
می‌کرد زیبا بودن یک چیز طبیعی است؛ در حالی که زشتی برای
او نه طبیعی بود و نه عادلانه.

پدر تیستو که «آقای پدر» نام داشت، موهای سیاه و برباتین
زده‌بی داشت، بلند قد بود، به صورتش ادوکلن می‌زد و خیلی
خوب لباس می‌پوشید و هر گز حتی یک ذره غبار هم روی یقه‌ی
کتش دیده نمی‌شد.

«خانم مادر»، موهای بور داشت و لاگر بود. گونه‌هایش، از
لطافت مثل برگ گل بود. ناخن‌های لاک‌زده‌اش مثل گلبرگ
گلی رنگ بودند و هر وقت که از اتاقش بیرون می‌آمد، مثل
یک دسته گل، هاله‌بی از عطر دور و برش می‌پراکند.

راستی که تیستو هیچ ناراحتی بی نداشت. چون نه تنها
چنین پدر و مادری داشت بلکه می‌توانست از ثروت بی‌حساب-
شان هم استفاده کند.

پس حالا فهمیدید که «آقای پدر» و «خانم مادر» حسابی
پولدار بودند. آن‌ها در یک خانه‌ی چند طبقه‌ی خیلی بزرگ
زندگی می‌کردند. این خانه، پلکان بزرگی داشت که راه ورود
حیاط به داخل ساختمان بود. یک ایوان سرپوشیده‌ی قشنگ،
و یک پلکان بلند و یک پلکان کوتاه هم داشت و یک ردیف هم
پنجره‌های بلند که همین تازگی‌ها تعمیر کرده بودند و همچنین
برج‌هایی داشت با کلاهک‌های نوک تیز. این خانه را وسط باغ
بسیار بزرگی ساخته بودند. توی هر اتاق، قالی‌های بسیار ضخیم
و نرمی پهنه کرده بودند، که وقتی رویشان راه می‌رفتی، هیچ
صدایی شنیده نمی‌شد. این قالی‌ها برای بازی قایم موشک خیلی
خوب بود، همچنین برای پابرهنه دویدن – کاری که خانم مادر
قدغن کرده بود:

– تیستو! کفش راحتی‌هات را بپوش، سرما می‌خوری‌ها!

ولی ممکن نبود تیستو با وجود چنان قالی‌های ضخیم و
نرمی، سرما بخورد. پلکان، نرده هم داشت – یک جفت نرده‌ی
حسابی براق از جنس مس، به شکل مار پیچی بلند، با فراز و
نشیب‌های فراوان، که یک سرش در طبقه‌ی بالای خانه بود و

مثل پرتوی طلایی تا روی فرش پوست خرسی طبقه‌ی هم کف
پایین می‌آمد.

هر وقت تیستوتها می‌شد، روی نرده‌های نشست و حسابی
سرسره بازی می‌کرد. این نرده‌ها سورتمه‌ی شخصی تیستو بود،
قالیچه پرنده‌اش بود، وجاده‌ی جادوییش — که هر روز صبح،
«کارلوس» مستخدم خانه، تمیز شان می‌کرد و با چدو سواسی بر قشان
می‌انداخت. چون آقای پدر و خانم مادر دوست داشتند که همه
چیزشان برق بزند و راضی کردن شان هم کار بسیار مشکلی بود.
آرایشگر، که خدا عمرش بدهد، توانسته بود با روغن
بریاتین — که قبلًا هم صحبت‌ش را کردیم — موهای آقای پدر را
به شکل کلاهی با هشت شعاع برآق در بیاورد و همه رابه تحسین
و ادارد.

کفش‌های آقای پدر را آنچنان خوب واکس می‌زدند و
برق می‌انداختند که وقتی راه می‌رفت، آدم خیال می‌کرد از نوک
پاهایش جرقه بالا می‌پرد. ناخن‌های گلی رنگ خانم مادر را
هم هر روز صبح لاک می‌زدند تا مثل ده تا دریچه‌ی درخشنان
در طلوع آفتاب، بدرخشند. خانم مادر، گردن بند و گوشواره
و دستبند و انگشت‌هایی از سنگ‌های بسیار قیمتی، می‌بست و
شب‌ها که برای رفتن به تئاتر یا مجلس رقص از خانه بیرون
می‌آمد، تمام ستاره‌های آسمان مثل غبار کدری به نظر می‌آمدند
که دوره‌اش کرده باشند.

کارلوس، مستخدم خانه، گردی اختراع کرده بود که از نرده‌ها شاهکار پدید می‌آورد. کارلوس از این گرد مخصوص برای براق کردن دستگیرهای در، شمعدان‌های نقره، لوستر-های کریستال، نمکدان‌ها، جاشکری‌ها و قلاب‌های کمر هم استفاده می‌کرد. آدم برای تماشای نهاد ماشینی که توی گاراژ خوابانده بودند، می‌بایستی عینک سیاه به چشم می‌زد - از بسکه برق می‌زدند! وقتی هم که ماشین‌ها را، دنبال هم، توی جاده راه می‌انداختند، مردم کنار پیاده روها به تماشا می‌ایستادند - صف ماشین‌های تالار آینه‌بی می‌مانست که به حرکت در آمده باشد.

تحصیل کرده‌ها فریاد می‌زدند: به! اینکه کاخ «ورسای»

است!

آن‌ها که هوش و حواس درست و حسابی نداشتند، به خیال اینکه تشییع جنازه‌بی سرت، با احترام کلاهشان را بر می‌داشتند. زنهای دلربا هم از بدنی براق ماشین‌ها به عنوان آینه استفاده می‌کردند و صورتشان را تند و تند پودر می‌زدند.

توی اصطبل هم نهاد اسب نگهداری می‌شد، یکی از دیگری زیباتر و خوش‌اندامتر. یکشنبه‌ها، وقتی میهمان می‌آمد، اسب‌ها را توی باغ می‌آوردند تا منظره‌ی باغ قشنگتر شود. اسب سیاه مو بلند با جفت‌شش، که هادیان قشنگی بود، می‌رفتند زیر درخت «ماگنولیا»؛ کره اسب کهری که اسمش «ژیمناستیک» بود، به جای

همیشگیش، نزدیک آلاچیق، می‌رفت. رو به روی خانه، روی چمنزار سبز سه‌گوش هم، شش تا اسب سرخ رنگ - که از نژادی بسیار کمیاب بودند و آقای پدر از داشتن شان به خود می‌باليد - يله بودند.

مهترها لباس سوارکاری به تن داشتند و شانه به دست، از این طرف به آن طرف - از پیش این اسب به پیش آن اسب - می‌دویدند. چون اسب‌ها هم باید برآق می‌شدند، مخصوصاً یکشنبه‌ها.

آقای پدر به مهترها یش می‌گفت:

- اسب‌های من باید همیشه سرحال به نظر بیایند.

این مرد با ابهت آدم خوبی بود و به همین علت هم همه از او فرمانبرداری می‌کردند. و این کار را چنان با دقت انجام می‌دادند که گروه اسب‌های سرخ رنگ، همگی با هم مثل یکدane یاقوت درشت خوش تراش به نظر می‌آمدند.

طرز شانه کردن اسب‌ها اینطوری بود که مهترها اول نه تار موی یک پهلوی اسب را شانه می‌کردند و بعد نه تار موی پهلوی دیگر را. یال‌ها و دم‌های اسب‌ها را هم با کاغذهای نقره‌بی می‌بافتند. تیستو، اسب‌ها را خیلی دوست داشت. شب‌ها خواب می‌دید که روی کاه‌های طلا بی رنگ اصطبل و میان دیگر اسب‌ها خوابیده است. روزه‌ها هم، هر وقت فرصت می‌کرد، به اسب‌ها خواهید. وقتی شکلات می‌خورد، کاغذ نقره‌بی اش را با

دقت کنار می گذاشت که بهمتر ها بدهدتایال ودم «ژیمناستیک» را با آن آرایش کنند - چون ژیمناستیک را از اسب های دیگر بیشتر دوست داشت. البته دلیل این علاقه را خوب می شد فهمید: قد تیستو و ژیمناستیک، تقریباً هم اندازه بود.

... و به این ترتیب، زندگی کردن در خانه بی که می درخشید، و در کنار پدری که می درخشید، و مادری که به یک دسته گل می هانست، و در میان درخت های قشنگ، ماشین های قشنگ و اسب های قشنگ، باعث شده بود که تیستو بچه‌ی کاملاً خوشبختی باشد.

با «میرپوال» و همچنین کارخانه‌ی آقای پدر آشنا می‌شویم.

«میرپوال» اسم شهری بود که تیستو در آن به دنیا آمد و بود و خانه‌ی آقای پدر، و مخصوصاً کارخانه‌اش، شهرت و اعتباری برای این شهر بهم زده بود. میرپوال، در نگاه اول شهری بود مثل دیگر شهرها: شهری با کلیسا، زندان، سربازخانه، و مغازه‌های سیگار فروشی، شیرینی فروشی و جواهر فروشی. با اینهمه، این شهر خیلی خوب در دنیا شناخته شده بود، به این علت که کارخانه‌ی توب‌سازی بسیار مشهور آقای پدر، در میرپوال بود. توب‌های ساخت این کارخانه خیلی طرفدار داشت –

توب‌هایی با گلوله‌های جور و اجور بزرگ، کوچک، بلند،
توب‌های دستی، توب‌هایی که روی چهار چرخ سوار می‌شدند،
توب‌های مخصوص قطارها، هوایپیماها، تانک‌ها و کشتی‌ها، توب‌های مخصوص پرتاب از بالای ابرها، توب‌های مخصوص شلیک از زیرآب، و انواع و اقسام توب‌های سبک که می‌شد آن‌ها را پشت قاطر یا شتر حمل شان کرد، مخصوصاً کشورهایی که جاده‌های خطرناک داشتند، و یا راه‌هایی پوشیده از تخته سنگ های بزرگ.

خلاصه در یک کلمه برایتان بگویم که آقای پدر، تاجر توب بود. از وقتی که تیستو به سنی رسیده بود که می‌توانست بشنود و بفهمد، همیشه این جمله را شنیده بود:

— تیستو، پسرم! تجارتی که مادراتیم می‌کنیم، تجارت بسیار خوبی است. توب مثل چتر آفتابی نیست که فقط وقت‌هایی که هو آفتابی است، به درد بخورد، مثل کلاه حصیری هم نیست که تابستان‌های بارانی در گوشه‌یی بی‌صرف یافتند. وضع هوا هر جور که باشد، می‌شود توب‌ها را فروخت.

روزهایی که تیستو گرسنه‌اش نبود و غذانمی‌خورد، خانم مادر او را به کنار پنجره می‌برد و ته باغ، آن دور دورها، یعنی خیلی دورتر از آلاچیق را — که «ژیمناستیک» زیرش می‌لمید — به تیستو نشان می‌داد، از آنجا کارخانه‌ی خیلی بزرگ آقای پدر را می‌شد دید.

خانم مادر، آنوقت نه تادود کش کارخانه را - که دودو آتش از دهانه شان زبانه می کشید - به تیستو نشان می داد و بعد او را به سرمهیز بر می گرداند و می گفت:

- سوپت را بخور تیستو، چون باید بزرگ بشوی؛ یک روز هم می رسد که تو ارباب میرپوال می شوی. ساختن توب کار خسته کننده بیست و باید برای خودت مردمی بشوی تا از پس این کار برآیی. هیچکس در اینکه تیستو کارآقای پدر را دنبال خواهد کرد و اداره‌ی کارخانه را به دست خواهد گرفت، شکی نداشت؛ درست مثل آقای پدر که کارآقای پدر بزرگ را دنبال کرده بود، همان کسی که تصویر نقاشی شده اش، باریش انبوه درخشن، در حالی که دستش را روی عراده‌ی توب گذاشته بود؛ به دیوار بزرگ سالن آویزان بود. تیستو هم که اصلاً پسر بدی نبود، سوپش را می خورد.

ع

تیستو به مدرسه فرستاده می شود، اما در مدرسه نمی ماند.

تیستو تا سن هشت سالگی، از مدرسه چیزی نمی دانست. خانم مادر ترجیح می داد خودش اولین درس های خواندن و نوشتن و حساب را به پسرش یاد بدهد. با یادگوییم که نتیجه هی کارهایش هم چندان بدنبود.

خدا نگهدار عکس های خیلی قشنگی را که برای این کار خریده بودند: مثلاً حرف «آ» در خیال تیستو یک «آهوری- قشنگ» بود، یا یک «آبشار»، و حرف «ب» همیشه در خیالش یک «باد بادک» یا یک «بر گ» و یا یک «بستانی» بود.

برای یادداش حساب هم از عکس‌هایی استفاده می‌کردند که چند تا پرستو را نشان می‌داد که روی سیم برق نشسته بودند. تیستو نه تنها جمع و تفریق، بلکه تقسیم را هم یاد گرفته بود. مثلاً حساب کرده بود اگر بخواهیم هفت تا پرستو را روی دو تا سیم بنشانیم، برای این کار باید سه تا پرستو و نصفی روی هر سیم بنشینند، حالا چطور ممکن است که یک نصفه پرستو بتواند روی سیم برق بنشیند، این دیگر مسأله بیست که باهیج حسابی در دنیا نمی‌شود جوابش را پیدا کرد!

وقتی تیستو هشتمین سال تولدش را جشن گرفت، خانم مادر فکر کرد که کار درس دادن او در خانه تمام شده و وقتیش است که تیستو را به دست یک معلم واقعی بسپرد.

برای این کار یک روپوش چهارخانه‌ی قشنگ خریدند و یک جفت پوتین که کمی به پنجه‌های پایش فشار می‌آورد، و یک کیف و یک قلمدان سیاه رنگ – که تصویری از چند راپنی رویش نقاشی شده بود. و همچنین یک کتابچه با خط‌های کوتاه، و بعد او را همراه کارلوس مستخدم، روانه‌ی مدرسه میرپوال کردند که در خوبی شهرت داشت.

همه منتظر بودند ببینند پسر به این خوش لباسی، که پدر و مادری به آن خوشگلی و پولداری دارد، پسری که می‌تواند پرستوها را نصف کند یا به چهار قسمت تقسیم کند – در کلاس درس چه معجزاتی خواهد کرد.

افسوس! که مدرسه اثر پیش بینی نشدنی بسیار بدی روی
تیستو گذاشت. وقتی رژه‌ی طولانی لغتها روى تخته سیاه
شروع شد، وقتی که رشته‌ی زنجیر «سه سه تا، پنج پنج تا و
هفت هفت تا» شروع کرد به حرکت، تیستو توی چشم چپش
احساس سوزش کرد و بالا فاصله به خواب بسیار عمیقی فرورفت.
تیستو نه تنها کودن نبود، تنبیل نبود و خسته هم نبود،
بلکه خیلی هم شوق و ذوق داشت که درس بخواند. پشت سر هم
با خودش می‌گفت: «نمی‌خواهم بخوابم! نمی‌خواهم بخوابم!»
چشم به تخته سیاه دوخته بود و به صدای معلم گوش می‌داد،
ولی هنوز آن سوزش کوچولو را توی چشم چپش حس می‌کرد...
سعی کرد تا آنجا که می‌تواند با خواییدن مبارزه کند، خیلی
آهسته شروع کرد به خواندن آواز خیلی قشنگی که خوش
ساخته بود:

یک ربع یک پرستو، کجاشه؟

بالشه؟

قلبشه؟

کلهشه یا که پاشه؟

اگه به جای پرستو،

یه نون هربا داشتیم

چار قسمتش می‌کردیم...

نخیر! کاریش نمی‌شد کرد! صدای معلم شده بود لالایی.
تخته سیاه شده بود شب، سقف کلاس هم توی گوشش زمزمه
می‌کرد:

«هیس! هیس! راه خیالای قشنگ‌کاین طرفه، از این طرف!»
و کلاس مدرسه‌ی میرپوال شده بود کلاس رویاها.
ناگهان معلم فریاد زد:
— تیستو!

تیستو که یک دفعه از خواب پریده بود، گفت:
— آقا معلم! باور کنید دست خودم نبود، این کارو از قصد
نکردم.

— برای من فرقی نمی‌کند. زود چیز‌هایی را که داشتم
می‌گفتم تکرار کن!

— شش تا شیرینی... تقسیم بر دو تا پرستو...
— صفر!

در اولین روز مدرسه، تیستو با جیب‌هایی پراز نمره‌ی
صفر به خانه برگشت. روز دوم، تنبیه شد و مجبور شد دو ساعت
بیشتر از دیگران توی مدرسه بماند، یعنی دو ساعت بیشتر از
دیر روز در کلاس بخوابد!.

در پایان سومهین روز، معلم نامه‌یی به تیستو داد تابه پدرش

بدهد، در آن نامه، آقای پدر با ناراحتی فراوان این جمله‌ها را خواند: «آقا! فرزند شما مثل دیگران نیست، نگهداری او برای ما غیر ممکن است.» هدرسه، تیستو را پیش پدر و مادرش پس فرستاد.

۵

ناراحتی رویخانه بی که می در خشد، سنتگینی می کند و سرانجام تصمیم می گیرد ند تیستو را با روش دیگری تربیت کنند.

ناراحتی، فکر غصه آوری است که از وقتی آدم از خواب بیدار می شود، به سر آدم می زند و تمام روز توی کلهی آدم همینطور می ماند. ناراحتی هر کاری می کنند تا سرانجام بتوانند به اتاق ها راه پیدا کند: با باد جفت می شود، یا میان بر گها می رود و یا با اسب، چهار نعل روی آواز پرنده گان می تازد و تمام طول سیم ها را طی می کند.

آن روز صبح در میرپوال، ناراحتی نام تازه بی داشت و آن نام این بود که «مثل دیگران نیست».

خورشید نمی خواست طلوع کند ، چون بیدار کردن
تیستوی بیچاره خیلی ناراحت کننده بود، همینکه چشم‌هایش را
باز می کرد به یادش می آمد که از مدرسه بیرون شد که دهاند .
خورشید ، روی دینامش پرده‌بی کشیده بود و فقط پرتوهای
بسیار کم سویی از میان مه غلیظ از خودش بیرون می داد. آسمان
آن روز میرپوال، خاکستری رنگ بود.

اما ناراحتی هر گز از کوشش خسته نمی شود و آخرش
کاری می کند تا در دیدگاه دیگران قرار بگیرد. آن روز هم
سرنجام توانست یواشکی وارد سوت بخار کارخانه شود . در
آن روز هر کس از خانه‌اش می توانست صدای زمخت سوت
کارخانه را بشنود که می گفت :

« مثل دیگر !!!!ان ! تیستو مثل دیگران نیییییست !»
و به این ترتیب بود که ناراحتی توانست وارد آلاق تیستو
هم بشود. تیستو از خودش پرسید: «چی می خواهد به سرم بیاد؟»
و سرش را بیشتر توی بالش فروبرد، امادیگر توانست بخوابد.
واقعاً باید قبول کرد که آن خواییدن توی کلاس، واين خواییدن
توی تختخواب ، خیلی عجیب و نامید کننده است !

خانم آملی ، آشپز ، در حالی که اجاق‌هایش را روشن
می کرد با خود قرق می کرد:
— تیستوی ما مثل دیگران نیست! یعنی چه! چه دلیلی برای

این حرف دارند. مگر اوهم مثل دیگران دو دست و دو پا و...
ندارد، پس؟

کارلوس مستخدم، در حالی که نرده‌های پلمر را با عصبانیت
برق می‌انداخت، گفت:

— تیستو مثل دیگران نیست؟ این‌ها چه دارند می‌گویند؟
آن‌هم به من؟ البته باید بگویم که کارلوس کمی لهجه‌ی بیگانه دارد.

در اصلیل، مهترها با هم پنج پنج می‌کردند:

— مثل دیگران نیست؟ بچه‌ی بها این خوبی... اصلاً باورت
می‌شود؟ هان؟

و چون اسب‌ها هم خودشان را شریک ناراحتی‌های آدم
می‌دانند، اسب‌های اصیل سرخ رنگ هم آن روز خیلی ناراحت
به نظر می‌رسیدند — دائم تنہشان را به تکه چوبی که برای جدا
کردن آنها از هم دیگر نصب کرده بودند، می‌زدند و افسارشان
را می‌کشیدند. ناگهان سه تاموی سفید روی پیشانی مادیان
خوشگله درآمد. تنها ژیمناستیک بود که بی‌خبر از همه‌ی این
ناراحتی‌ها با خیال راحت کاه و یونجه‌اش را می‌خورد. ولی
غیر از این کره اسب، که پاک‌بی تفاوت مانده بود، بقیه از خودشان
می‌پرسیدند که بالاخره با تیستو چه باید کرد؟

کسانی که ناراحت‌تر از همه بودند و بیش از دیگران این
سؤال را از خودشان می‌کردند، پدر و مادر تیستو بودند.

آقای پدر جلوی آینه‌اش نشسته بود و بدون خوشحالی
 فقط از روی عادت، موهايش را بر قمی انداخت و با خودش
 فکر می‌کرد:

«بیا! اینهم از بچه! گمانم آدم کردن این بچه مشکل‌تر از
 ساختن توب باشد».

خانم هادر با صورتی گل انداخته سرش را به بالشی گلی
 رنگ تکید داده بود و در حالی که دانه‌های اشکی قاطی شیر
 قهوه‌اش می‌شد، از آقای پدر پرسید:

— وقتی توی کلاس خواش می‌گیرد، چطوری می‌شود
 به او درس داد؟

آقای پدر جواب داد:

— شاید حواس پرتی مرض چندان بی‌درمانی هم نباشد.

— حتماً مرض خیال‌بافی خطرناک‌تر از برونشیت نیست.

آقای پدر گفت:

— با تمام این احوال، تیستو باید روزی یک هر د حسابی
 بشود.

بعد از این گفتگوی بسیار جدی، آن‌ها دقیقه‌بی خاموش
 ماندند. هر کدام پیش خودشان فکر می‌کردند که: «چه باید
 کرد؟ چه باید کرد؟».

آقای پدر مردی بود که خیلی زود تصمیم می‌گرفت، خیلی

هم باشور و هیجان. رهبری یک کارخانه‌ی توب‌سازی روح آدم را کسل می‌کند، ولی آقای پدر خیلی پرسش را دوست داشت.
او گفت:

— پیدایش کردم! خیلی ساده است. تیستوتوی مدرسه‌دیگر هیچ‌چیز یاد نمی‌گیرد، یعنی دیگر اصلاً نباید به مدرسه برود. این کتاب‌ها هستند که تیستوتو را به خواب می‌برند. کتاب را از زندگی او حذف می‌کنیم، و روش جدیدی برای تربیتش به کار می‌بریم. چون تیستوتو مثل دیگران نیست، بانگاه کردن به‌چیز‌ها درش را یاد خواهد گرفت. اورا به جاهای مختلف مثل صحراء، باغ و دشت می‌بریم و برایش شرح می‌دهیم که چطور یک شهر ساخته می‌شود و یا چطور کارخانه‌یی به وجود می‌آید. ما هر چیزی را که به رشد تیستوتو کمک کند، یادش می‌دهیم. باری، ما همه این را خوب می‌دانیم که زندگی، بزرگترین مدرسه‌یی است که وجود دارد، تیجه‌اش را خواهیم دید!

خانم مادر، خوشحال با تصمیم آقای پدر موافقت کرد و افسوس خورد که بچه‌ی دیگری ندارد تا اورا هم با این روش جدید تربیتی بزرگ کند.

برای تیستوتو، دیگر با عجله نان و کره خوردن، کیف به دنبال کشیدن و مشت مشت صفر در جیب داشتن، تمام شده بود. زندگی جدیدی داشت شروع می‌شد. و خورشید دوباره درخشش را آغاز کرد.

ل

تیستو از باغ درس می‌گیرد و کشف می‌کند که انجشتن
سبز کننده بی دارد.

تیستو کلاه حصیری اش را سرش گذاشت تا به باغ برود
و از باغ درس بگیرد. آقای پدر فکر درستی کرده بود که
می‌خواست درس را از باغ شروع کند. درس باغ، در واقع درسی
بود از زمین. زمینی که روی آن راه می‌رویم، زمینی که سبزی-
هایی را که می‌خوریم، پرورش می‌دهد و همچنین علف‌هایی
را که حیوانات می‌چرند تا به اندازه‌ی کافی بزرگ شوند تا ما
بخوریم شان ...

آقای پدر گفته بود که: «زمین منشاء همه‌چیز است».

تیستو، درحالی که درش را یاد می‌گرفت، با خودش
می‌گفت: «خداکند خوابم نگیرد..»

باغبان باشی سبیلو، به استور آقای پدر، در گلخانه منتظر
تیستو بود. باغبان باشی سبیلو، پیر مرد تنها بود که کم حرف
می‌زد و همیشه هم اوقاتش سر جا نبود. جنگلی بزرگ به سفیدی
بر ف زیر سوراخ‌های دماغش روییده بود.

راستی چطوری می‌شود سبیل یک آدم سبیلو را وصف
کرد؟ همین خودش یک رویداد خیلی جالب طبیعت است.
روزهایی که باد می‌زید و باغبان باشی بیلش را روی کوش
می‌گذاشت، منظره‌یی بسیار دیدنی به وجود می‌آمد. انگار دو
شعله‌ی سفید از دوسوراخ دماغش بیرون می‌زد و به گوش‌هایش
می‌خورد.

تیستو در عین حال که باغبان باشی پیر را دوستداشت، کمی
هم از او می‌ترسید.

تیستو کلاهش را از سر ش برداشت و گفت:
سلام آقا سبیلو.

باغبان باشی گفت:

— آه! آخرش آمدی. حالا باید دید چه کارهایی از تو
بر می‌آید. اینجا مقدار زیادی خاک است و اینجا هم تعداد زیادی
گلدان. تو باید گلدان‌هارا پراخاک بکنی و انگشت را توی هر

گلدان پر از خاک، فروکنی تا سوراخی در وسط خاک‌ها درست شود، بعدهم باید گلدان‌ها را کنار دیوار پهلوی هم بچینی تاتوی هر سوراخ، تخم گل بریزیم.

گلخانه‌ی آقای پدر هم مثل بقیه‌ی چیزهای آن خانه، دوست داشتنی بود. پشت در، میان یک سرپناه شیشه‌ی تمیز و براق، بخاری‌بی کار گذاشته بودند و به این علت، هوای داخل گلخانه گرم و مرطوب بود. در وسط گل‌های «میمونزا»‌ی گلخانه می‌شکفتند و نخل‌های افریقا بی رشد می‌کردند. گل‌های زنبق را به خاطر قشنگی‌شان و یاسمن‌ها و مریم‌ها را به خاطر بوی خوبشان در گلخانه پرورش می‌دادند. حتی گل «ارکیده» را - که نه قشنگ است و نه بوی خوبی دارد - فقط و فقط به خاطر صفت بی‌هوده‌ی کمیابی‌اش، پرورش می‌دادند. سبیلو تنها ارباب این قسمت از مملک بود.

روزهای یکشنبه که خانم مادر گلخانه را به دوستانش نشان می‌داد، با غبان‌باشی، یک پیش‌بند نو به تن می‌کرد و مهربان و خوش برخورد، به در گلخانه تکیه می‌داد - درست مثل یک کلنگ.

همین‌که یکی از خانم‌ها دستش را به پیش می‌برد تا به گل‌ها دست بزند یا آنها را بوکند، سبیلو ادب را می‌گذشت کنار و می‌گفت:

— نه ، این دیگر نه ! نکند می خواهید گل ها را به کشتن بد هید ، شاید می خواهید خفه شان کنید ، یا اذیت شان کنید ؟
تیستو در حالی که داشت کاری را که سبیلو به او سپرده بود انجام می داد ، با خوشحالی متوجه شد که از این کار خوابش نمی گیرد و بر عکس ، خیلی هم لذت می برد . حتی حس کرد که خاک بوی خوبی می دهد . یک گلدان خالی ، یک بیلهچه پر از خاک ، یک سوراخ در خاک گلدان — آنوقت کار تمام بود ، و نوبت گلدان دیگری می رسید . گلدان ها پایی دیوار و در کنار هم دیگر چیزهای شده بود .

در حالی که تیستو ، با دقت و علاقه می زیاد کارش را انجام می داد ، سبیلو در باغ گردش می کرد . همان روز بود که تیستو فهمید چرا باغبان های پیر کمتر با مردم حرف می زنند ، چون باغبان ها با گل ها حرف می زنند . حتماً خودتان این را خوب می فهمید که خوش آمد گفتن به تمام گل سرخ ها و یا میخ ها ، دیگر برای آدم نفسی باقی نمی گذارد که آخر شب بتواند بگوید « شب بخیر آقا » یا « نوش جان خانم » ، یا به کسانی که عطسه می کنند ، بگوید « عافیت باشد » ، حرف هایی که اگر به کسی بگویی ، می گوید « چه آدم با ادبی ! »

سبیلو از یک گل به گل دیگر سر کشی می کرد و نگران سلامتی تک تک گل ها بود .

– خب، بوته‌ی گل‌چایی! تو هنوز خیلی کوچکی، می‌آیی
چندتا از غنچه‌هایت را قایم کنی تا وقتی کسی انتظار غنچه از
تو ندارد، آن‌ها را روکنی و همه را به تعجب بیندازی؟ آهای
تو، ارغوان بلند بالا! خیال‌می‌کنی با این قدو قامت شاه کوه‌ها
می‌شوی؟ راستی اینهم یا کجورشده‌ها!

بعد بر می‌گشت طرف تیستو و از دور فریاد می‌زد:

– خب، بیینم، کارها را همین امر و ز تمام می‌کنی یا بقیه‌اش
را می‌گذاری برای فردا؟

تیستو جواب می‌داد:

– استاد! صبر داشته باشید، فقط سه‌تا گلدان دیگر مانده
که پر کنم. و با عجله گلدان‌ها را پر کرد و بعد خودش را به
سبیلو، که آنطرف باعث ایستاده بود، رساند.

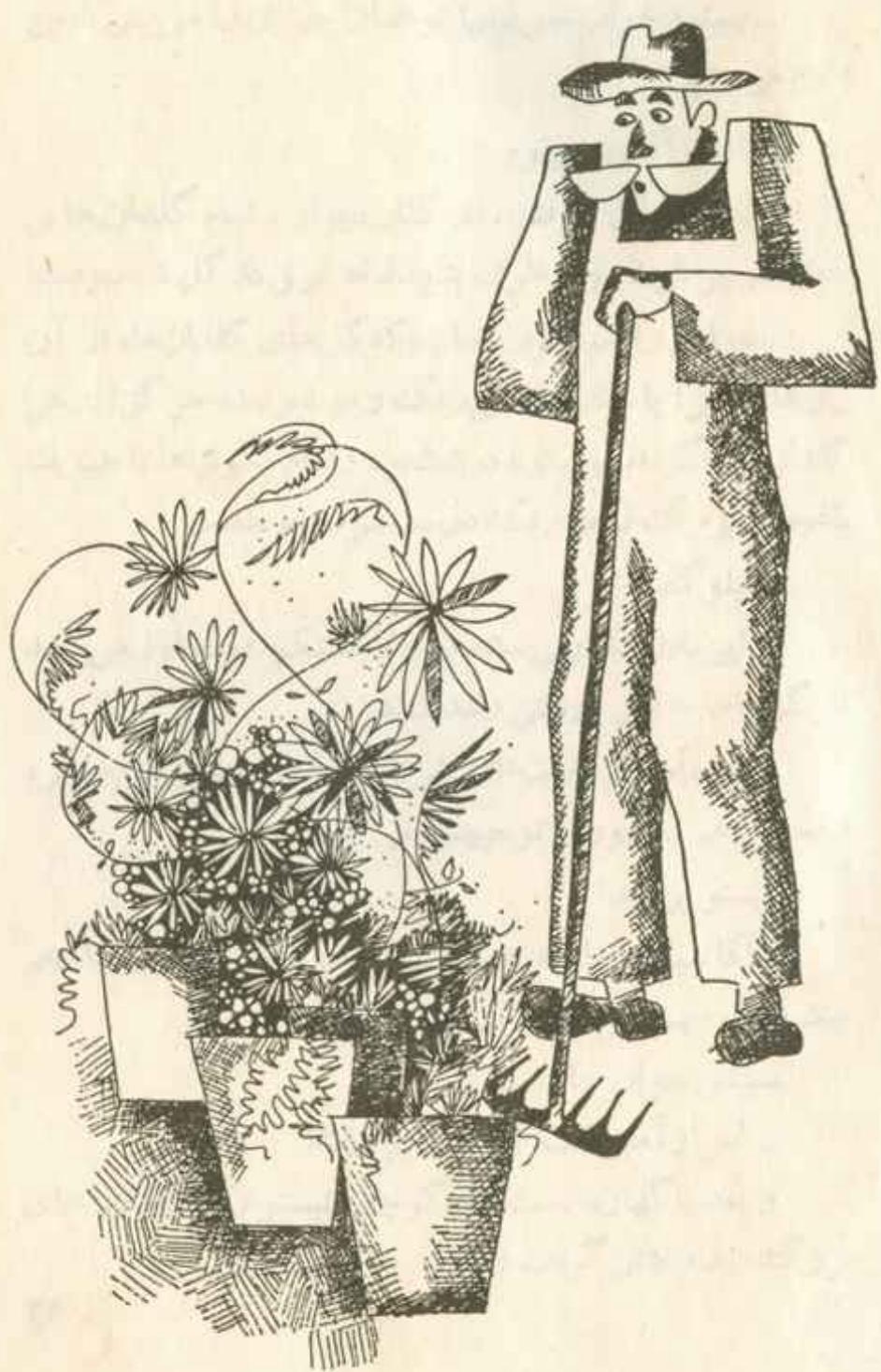
– خب، تمام کردم.

با غبارناشی گفت:

– باشد، برویم بیینیم.

آن‌ها قدم‌زنان به طرف گلخانه بر گشتندو سبیلو پا سست
کرد تا به یک گل شقاچیق، برای خوشگلی اش، تبریک بگوید،
و یک گل صد تومانی را به آبی ترشدن تشویق کند...

ناگهان هر دو، از تعجب، سرجایشان خشکشان زد. سبیلو
در حالی که چشم‌هایش را می‌مالید، گفت:

- بیینم، خواب نمی‌بینم؟ تو همان چیزی را می‌بینی که من
دارم می‌بینم؟

- البته آقای سبیلو.

چند قدم آن طرفت، در کنار دیوار، تمام گلدان‌هایی
که تیستو پر کرده بود، ظرف پنج دقیقه غرق در گل شده بودند!
باید این را هم خوب بدانید که گل‌های گلدان‌ها، از آن
گل‌های ریز؛ یا علف‌های بی‌رنگ و بو نبودند، هر گز! در هر
گلدان یک گل «بگونیای» درشت بود و تمام بگونیاهای با هم، یک
با غچه‌ی بزرگ قرمز رنگ درست کرده بودند.

سبیلو گفت:

- این باور نکردنی است، معمولاً دستکم دو ماه طول می‌کشد
تا بگونیاهای این درشتی رشد کنند.

معجزه، معجزه است: اول شروع می‌کنیم به پذیرفتن معجزه
و بعدش هم یک جوری توجیهش می‌کنیم!

تیستو پرسید:

- آقا سبیلو، ما که هنوز توی سوراخ گلدان‌ها تخم
نپاشیده‌ایم: پس این گل‌ها از کجا آمده‌اند؟

سبیلو جواب داد:

- اسرار آمیز است! اسرار آمیز است!
و بعد ناگهان، دست‌های کوچک تیستو راتوی دست‌های
بزرگ و زمختش گرفت و گفت:

- انگشت‌هایت را به من نشان بده!
و با دقت هر چه تمامتر، انگشت‌های شاگردش را امتحان
کرد، بالا و پایینشان کرد، توی سایه و توی روشنی، خوب
براندازشان کرد، لحظه‌یی خاموش ماند و فکر کرد و فکر کرد
و سرانجام گفت:

- پسرم! چیز عجیب و در عین حال جالی برایت پیش
آمده. انگشت‌های تو سبز کننده است!

تیستو در حالی که سخت تعجب کرده بود با فریاد گفت:
- سبز! دست‌های من که صورتی رنگ است، مخصوصاً
حالا که خیلی هم کثیف شده، نه، انگشت‌های من سبز نیست.
سبیلو گفت:

- البته، البته که تونمی تو اనی انگشت‌ها را سبز بینی، انگشت
سبز، نامریست و سبزی آن فقط در زیر پوست است.
بعضی‌ها هم به آن «نبوغ پنهان» می‌گویند. فقط یک متخصص
می‌تواند این نبوغ را کشف کند، و چون من متخصص هستم، به
تو می‌گویم که انگشت‌هایت سبز کننده است.

- انگشت‌های سبز کننده به چه درد می‌خورد؟

باغبان باشی گفت:

- آه! این استعدادیست بسیار عالی! یک استعداد واقعاً
خداداد! بین، دانه و تخم در همه جا وجود دارد، نه تنها توی

زمین، بلکه روی پشت بام خانه‌ها، کنار پنجره‌ها، روی پیاده‌روها، روی پرچین‌ها و حتی روی دیوارها. هزاران هزار دانه، که به درد هیچ‌کاری نمی‌خورد، تمام این جاها دانه هست، در انتظار وزش باد، تا آن‌هارا به طرف دشت ویا باغ ببرد. دانه‌ها اغلب بین دو سنگ گیر می‌کنند و بدون آنکه بدانند چطور خودشان را به گل تبدیل کنند، از میان می‌روند. ولی اگر انگشت سبز کننده‌یی یکی از دانه‌هارالمس کند، هر کجا که باشد، بلا فاصله گلی می‌روید.

به هر حال، تو خیلی خوب می‌توانی دلیل روشن حرفهای مرا با چشم خودت ببینی. انگشت‌های تو، دانه‌های گل بگونیا را توى خاک گلدان‌ها کشف کرده‌اند و اینهم نتیجه‌اش. باور کن به تو حسودیم می‌شود. باشغلى که من دارم خیلی به انگشت‌های سبز کننده احتیاج هست. تیستو، که از این اتفاق آنقدرها هم خوشحال به نظر نمی‌رسید، زمزمه کنان گفت:

— حالا باز هم همه می‌گویند که هن مثل دیگران نیستم.

سبیلو گفت:

— بهترین کار اینست که راجع به این موضوع با هیچکس حرف نزنیم. چرا کنچکاوی و حساسیت دیگران را تحریک کنیم؟ همیشه این امکان وجوددارد که استعدادهای نهفته‌ی ماباعث دره سرمان شوند. اینکه واضح است که انگشت‌های تو سبز کننده

است، پس این راز را برای خودت نگاهدار و بگذار که فقط ما دو
نفر از آن باخبر باشیم.

در دفتر یادداشتی که آقای پدر به تیستو داده بود تا آخر
هر درسی معلمش آن را المضاء کند، با غبانباشی سبیلو فقط نوشت:
«این پسر در باغداری خیلی استعداد دارد».

۷

تیستو را به آقای تر و نادیس می سپارند تا انصباط یاد بگیرد.

بدون شک روحیه‌ی پرجوش و خروش آقای تر و نادیس،
نتیجه‌ی زندگی همیشگیش با توب‌ها بود. آقای تر و نادیس،
محرم اسرار آقای پدر بود. مواظب کار گران‌بیاری بود که در
کارخانه کار می کردند. هر روز صبح می شمردشان تا مبادا کسی
سر کارش حاضر نشده باشد. لوله‌های توب را وارسی می کرد تا
مبادا آن‌ها را کج ساخته باشند. شب‌ها هم چفت و بست درهای
کارخانه را خوب وارسی می کرد و اغلب تا نیمه‌های شب مشغول
بازرسی حساب‌هایی بود که هر روز در دفترهای بزرگ مخصوص

ثبت می شد . آقای تر و نادیس هر دی بود بسیار منظم و مرتب . آقای پدر تصمیم گرفته بود که از همان فردا تریستو را به آقای تر و نادیس واگذار کند . آقای تر و نادیس در راه روانی استاده بود ، انگار دارد به یک لشگر فرمان می دهد ، فریاد زد :

- امروز درس شهر و درس انضباط داریم !

باید این را هم گفت که آقای تر و نادیس ، پیش از اینکه به حرفه توب سازی پردازد ، در ارتش خدمت می کرد و اگر آن موقع نمی دانست چطور باروت می سازند ، لااقل می دانست چطور به کارش می برنند .

تیستو طول نرده ها را سرخورد تا به پایین رسید .

آقای تر و نادیس گفت :

- خواهش می کنم دوباره بر وید بالا و از پله ها پایین بیایید .
تیستو با وجود اینکه می دانست حالا که پایین آمده ، بیهوده است که دوباره بالا برود و باز دوباره پایین بیاید ، فرمانبرداری کرد .

آقای تر و نادیس پرسید :

- روی سرتان چه گذاشته اید ؟

- کلاه چهارخانه .

- پس مرقبش کنید .

راستی مبادا فکر کنید که آقای تر و نادیس مرد بدجنSSI بود ، نه فقط ، گوش هایش خیلی سرخ می شد ، و خوش داشت برای یک « آره » یا « نه » خشمگین شود .

تیستو با خودش گفت: «چه خوب بود درسم را با سبیلوادامه می دادم». و در کنار آقای تروندیس توی جاده به راه افتاد. آقای تروندیس که درس آن روز را خوب آماده کرده بود، اینطور شروع کرد:

— یک شهر، همانطور که می بینید، تشکیل شده از خیابان‌ها، ساختمان‌ها، خانه‌ها و آدم‌هایی که توی خانه‌هایشان زندگی می کنند. به نظر شما در یک شهر، چه چیزی بیشتر از چیزهای دیگر اهمیت دارد؟

تیستو جواب داد:
— گل و گیاه.

آقای تروندیس گفت:

— نه، مهمترین چیز در یک شهر، نظم و ترتیب است. ما اول از جاهایی دیدن می کنیم که دارای نظم و ترتیب بیشتریست. یک شهر، یا کشور و یا یک جامعه، اگر بدون نظم و ترتیب باشد، در حکم باد هواست و زیاد دوام نمی آورد. نظم و ترتیب چیزیست غیرقابل اجتناب و برای برقرار کردن این نظم، باید بی نظم‌ها را مجازات کردا

تیستو با خودش فکر کرد: «حتماً آقای تروندیس درست می گوید، ولی چرا این همه داد می زند؟ اینهم یک آدم بزرگ که صدایش مثل شیپور است! راستی بمخاطر نظم و ترتیب باید اینهمه سر و صدا به راه انداخت؟»

در خیابان‌های شهر میرپوال مردم بر می‌گشتند و آن‌ها را نگاه می‌کردند و تیستو برای همین، خیلی ناراحت بود.

آقای ترونا دیس بالحنی بسیار جدی گفت:

— تیستونگذارید حواستان پرت شود، برایم بگویید نظم و

ترتیب یعنی چه؟

تیستو گفت:

— نظم و ترتیب؟ وقتی است که آدم راضی و خوشحال باشد.

آقای ترونا دیس گفت: «آهان» و گوش‌هایش از همیشه،

سرخ‌تر شد.

تیستو بدون آنکه خجالت بکشد، ادامه داد:

— مثلاً متوجه شده‌ام که اسبم وقتی خوب قشو شده باشد، و موهاش را خوب‌شانه کرده باشند و یال‌هایش را با کاغذ‌نقره‌یی بافته باشند، خوشحال‌تر است از وقتی که بدنش از پهنه پوشیده است. این را هم می‌دانم که وقتی با غبان‌باشی سیلو درخت‌هایی را که شاخ و بر گزیادی ندارند می‌بینند، لبخند می‌زنند. آیا این نظم و ترتیب نیست؟

این جواب مثل اینکه آقای ترونا دیس را خیلی راضی نکرده بود، چون گوش‌هایش باز هم سرخ‌تر شده بود. پرسید:

— با اشخاصی که بی‌نظمی را با خودشان همه‌جا می‌برند چه

باید کرد؟

تیستو درحالی که «همه‌جا با خود بردن می‌نظمی» را مقایسه می‌کرد با «همه‌جا با خود بردن اسباب بازی»، و یا «همه‌جا با خود بردن کفش راحتی» جواب داد:

— باید معجازات شوند.

آقای تروفادیس، درحالی که دست‌های تیستو را گرفته بود، به طرف دیوار سیار بلند و دراز و خاکستری رنگ بی— روزنه‌بی رفت که شباhtتی به دیگر دیوارها نداشت، گفت:

— به زندان می‌اندازندشان.

تیستو پرسید:

— این زندان است؟

آقای تروفادیس گفت:

— بله، این زندان است. این ساختمان برای برقرار کردن نظم و ترتیب به وجود آمده. هر دو در کنار دیوار شروع کردهند به راه رفتن و بعد به یک نرده‌ی آهنی سیاه رنگ رسیدند که نوک میله‌ها یش تیز بود. پشت این نرده‌ی آهنی، باز نرده‌ی آهنی سیاه رنگ دیگری بود و پشت آن دیوار غم‌آور، باز دیوار غم‌آور دیگری کشیده شده بود. تمام دیوارها و نرده‌ها نوک تیز بود.

تیستو پرسید:

— چرا بناها، این چیزهای نوک تیز احمقانه را همه‌جا کار گذاشته‌اند؟ مگر به چه درد می‌خورند؟

- این‌ها برای جلوگیری از فرار زندانی‌هاست.

تیستو گفت:

- اگر این زندان قشنگتر از این بود، شاید زندانی‌ها دیگر میلی به فرار نداشته باشند.

گونه‌های آقای تروندیس هم مثل گوش‌هایش سرخ شد و با خودش فکر کرد «چه بچه‌ی عجیبی است. حسابی باید قریب‌بود!» و با صدای بلند اضافه کرد:

- تو باید بدانی که زندانی‌ها، آدم‌های بدجنسي اند.

تیستو گفت:

- پس آنها را به اینجا می‌آورند تا هر روز بدجنسيشان را معالجه کنند؟

- زندانی‌ها را اینجا می‌آورند تا مانع از آزار رساندن شان به دیگران بشوند.

تیستو باز گفت:

- حتماً اگر آنها را به جای قشنگتری می‌برند، زودتر خوب می‌شدند.

آقای تروندیس با خود فکر کرد: «واي که عجب لجیاز است!»

تیستو از پشت زرده هازندانی‌ها بی را دید که داشته‌اند دایره وار راه می‌رفتند، سرها بیشان پایین بود و حرف نمی‌زدند.

سرهایشان تراشیده بودو با لباسهای راهراه و کفشهای گندم
شان، خیلی بدبخت به نظر می آمدند.

- زندانی‌ها دارند چه کار می کنند؟

آقای تروندیس گفت:

- دارند ساعت تفریحشان را می گندانند.

تیستو با خود فکر کرد: «واقعاً که! اگر ساعت تفریحشان
این است، پس وای بمساعت درشان! واقعاً که زندان جای بسیار
غم‌انگیزی است!»

دلش می خواست گریه کند. وقتی به خانه بر می گشتند،
در تمام طول راه، یک کلمه هم حرف نزد. آقای تروندیس از
سکوت تیستو اینظور تصور کرد که درس انضباط آن روز را
خوب فهمیده است. او معتقد بود که درس دادنش نتیجه‌ی ثمر-
بخشی داده. با وجود این در دفتر یادداشت تیستو نوشت «باید
حسابی مراقب این بچه بود، بیش از حد سؤال می کند.»

خواب وحشتناک تیستو و نتیجه بی که از آن می گیرد .

راستق تیستو بیش از حد سؤال می کرد، حتی در خواب هم چیزی می پرسید . شبی که درس نظم و ترتیب گرفته بود ، خواب وحشتناکی دید . البته خواب فقط خواب است و نباید اهمیت زیادی به آن داد ، اما دیگر از خواب دیدن که نمی شود جلو گیری کرد .

تیستو اسب کوچکش را خواب دید که تمام موهاش را تراشیده بودند و در میان دیوارهای بلند تیره رنگ ، دایره وار راه می رفت ، و در عقب سرش گروه اسب های اصیل سرخ رنگ را دید که موهای سرشار را تراشیده بودند و لباسی راه راه به تن

داشتند و پاهاشان در چکمه‌های مضمکی سنگینی می‌کرد و بی وقفه دایره وار می‌چرخیدند. اسبش، ژیمناستیک، اول طرف چپ و بعد طرف راستش را نگاه کرد، مثل اینکه بخواهد مطمئن شود کسی نگاهش نمی‌کند، و بعد ناگهان شروع کرد به دویدن. از نرده‌ها بالا پرید و روی نوک تیز آن‌ها افتاد و همانجا گیر کرد. اسب، با فا امیدی بسیار، چهار دست و پايش را در هوای تکان می‌داد ...

تیستو درحالی که پیشانیش عرق کرده بود و قلبش تندرتند می‌زد، ناگهان از خواب پرید، نفسی به راحتی کشید و زود با خودش گفت «خوب شد که همه‌اش خواب بود، خوشبختانه ژیمناستیک الان توی اصطبل خوابیده، اسب‌های سرخ هم.» اما دیگر نتوانست بخوابد. با خودش فکر کرد «کاری که این‌همه برای اسب‌ها غمانگیز است، حتماً برای آدم‌ها خیلی ناراحت کننده‌تر است. چرا باید زندانی‌های بدبوخت را به آن ریخت و قیافه در بیاورند؟ مطمئن که به این ترتیب، آن‌ها هر گز بهتر نمی‌شوند، اگر مرا که کار بدی هم نکرده‌ام آنجا زندانی کنند، آدم‌خیلی بد جنسی از آب در می‌آیم. راستی برای اینکه زندانی‌ها کمتر احساس بدبوختی کنند، چه کار می‌شود کرد؟»

صدای زنگ ساعت میرپوال را شنید که اول یازده ضربه و بعد نیمه شب را اعلام کرد. همانطور به سؤال کردن از خودش

ادامه داد. ناگهان فکر جالبی به سرش زد: «اگر برای این آدم‌ها گل برویانیم، چه می‌شود؟ حتماً این کار از زشتی نظم و ترتیب کم می‌کند، شاید هم زندانی‌ها را کمی عاقل‌تر کند. راستی اگر انگشت‌های سبز کننده‌ام را به کار بگیرم چطور می‌شود؟ باید در این باره با آقای ترونادیس صحبت کنم...»

ولی بعد فکر کرد گوش‌های آقای ترونادیس با شنیدن این حرف، حسابی سرخ می‌شود. بعدش هم نصیحت با غبان‌سپیلو را بهیاد آورد که گفته بود بهتر است در باره‌ی انگشت‌های سبز کننده‌اش با کسی حرف نزند.

«باید خودم به تنها بی این کار را بکنم، طوری که کسی از این کار بوبی نبرد». همیشه وقتی نقشه‌بی به فکر آدم برسد، عملی کردن آن خیلی زود برایش امکان‌پذیر می‌شود. نقشه‌بی که عملی باشد، دیگر آدم را راحت نمی‌گذارد تا وقتی که به اصطلاح آن را به مرحله‌ی عمل برساند.

تیستو حس کرد که نمی‌تواند قبل از آنکه فکرش را عملی کند، بخوابد. از تختخوابش پایین آمد و در بال کفش راحتی‌ها بیش گشت. یکی از کفش‌ها زیر کمد قایم شده بود و آن یکی؟ آن یکی؟ آن یکی در کمال بی‌اعتنایی به دستگیره‌ی پنجره آویزان مانده بود. بله، اینهم نتیجه‌ی پرت کردن کفش‌های راحتی! تیستو آهسته از اتفاقش بیرون آمد، قالی‌های ضخیم‌مانع

از شنیدن صدای پاها یش می‌شد، آهسته به طرف نرده‌ی پلکان رفت و با شکم روی آن لیز خورد.

بیرون از خانه، مهتاب تمام آسمان را پوشانده بود. تیستو لپ‌هایش را از هوای تازه پر کرد.

آدم‌هایی که شب‌ها پیاده‌روی می‌کنند ماه را خیلی دوست دارند. ماه، تا تیستورا در لباس بلند سفیدش در میان چمن دید، فوراً بالابری که در دستر س داشت، خودش را صیقل داد و گفت: «اگر مواظب این پسر نباشم، حتماً با دماغ توی یک گودال می‌افتد.» و این بود که از همیشه در خشان ترشد، حتی برای تمام ستاره‌ها پیغام فرستاد تا آنجا که برایشان ممکن است پرتوهای در خشان از خودشان پخش کنند. و به این ترتیب بود که با کمک ماه و ستاره‌ها، تیستو، در حالی که در میان خیابان‌های خلوت گاهی راه می‌رفت و گاهی می‌دوید، بدون کمترین ناراحتی به زندان رسید.

البته این را می‌شود فهمید که این کار برایش آنقدرها هم راحت نبود، چون به هر حال اولین کار آزمایشیش بود. «امیدوارم انگشت‌های سبز کننده‌ام خوب کار کند، امیدوارم سیلو اشتباه نکرده باشد».

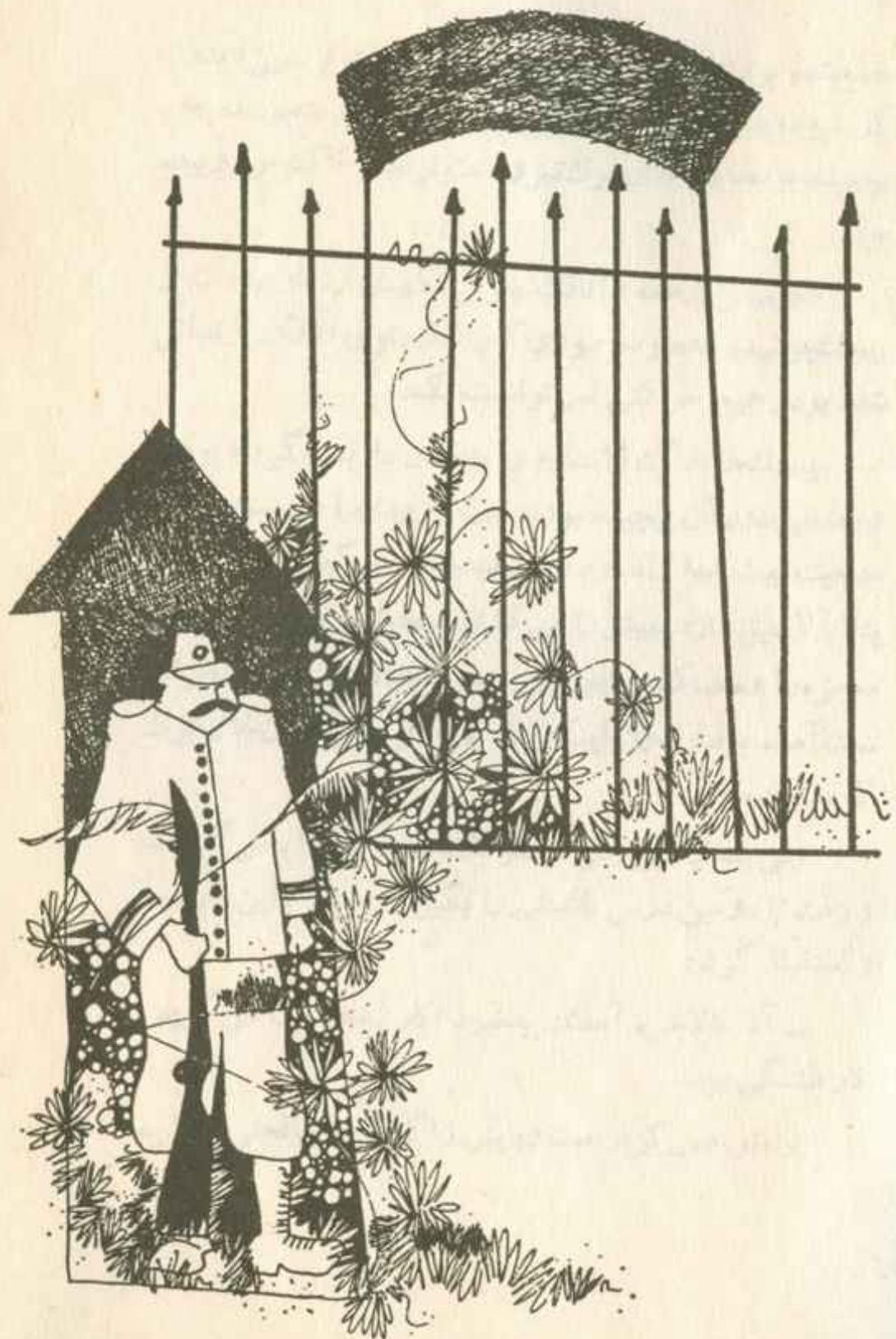
تیستو تا آنجا که می‌توانست، روی زمین، جایی که دیوار در پیاده‌رو فرورفته بود، دست‌هایش را توی درزهای میان

سنگ‌های دیوار و پایی هر فردی آهنی که در زمین کار گذاشته بودند، فروکرد. کارش را خیلی با دقت انجام داد. حتی سوراخ کلید در ورودی و اتاق‌ک چوبی نگهبان را هم ازیاد نبرد. وقتی کارش تمام شد به خانه برگشت و این‌بار بدون هیچ دردسری، راحت خواید.

مستخدم فرداصبح بهزحمت تیستورا ازخواب بیدار کرد.
— تیستو، پاشو بابا، آفتاب حسابی روی زمین پهن شده.
فکر می‌کنم قبل از ایتان گفته باشم که کارلوس مستخدم ته لهجه داشت. سؤالی نوکر زبان تیستو بود، اما جرأت پرسیدنش را نداشت. بهر حال آنقدر هاطول نکشید تا تیجه‌ی کارش بانه‌اش را فهمید.

چون زندان ...ها! ها! ها! . اگر یکی از توپ‌های آقای تروفادیس در میدان بزرگ میرپوال شلیک می‌شد، آنقدر سر و صدا راه نمی‌انداخت که ...

سعی کنید قیافه‌ی مردم یک شهر را دربرابر چنین اتفاقی درنظر بیاورید! بعثت زدگی مردم میرپوال را درنظر بیاورید وقتی دیدند زندان شهر شان به قصری پر گل، به قصری شگفت. انگیز تبدیل شده! قبل از ساعت ده، همه‌ی مردم شهر از این اتفاق شگفت‌آور باخبر شده بودند. وسط ظهر، تمام مردم شهر دربرابر دیوار دراز پوشیده از گل سرخ و نرده‌های درخت شده،

جمع شده بودند. حتی یک پنجره و یا یک درخت نرده‌بیی، بدون گل نبود. شاخه‌های نرده‌های درخت شده بالارفته بودند، بهم پیچیده بودند و به جای نوک تیز وزشت نرده‌ها کاکتوس روییده بود.

عجیب‌تر از همه، اتاق‌ک چوبی نگهبان زندان بود که از پیچک پوشیده شده بود، طوری که زاندارم توی اتاق‌کش زندانی شده بود و هیچ حرکتی نمی‌توانست بکند.

پیچک‌ها تفنگ زاندارم را به جای داربست گرفته بودند و حسابی دور آن پیچیده بودند. راه ورودی را هم بسته بودند. جمعیت بہت زده، زاندارم را می‌دیدند که در کمال آرامش، در پناه آلاچیق دارد پیش را می‌کشد. هیچکس نمی‌توانست این معجزه را وصف کند، هیچکس... جز با غبانی باشی سبیلو که برای تماشا آمده بود و بدون اینکه یک کلمه حرف بزنند آن‌جا را ترک کرده بود.

ولی بعد از ظهر وقتی تیستو کلاه حصیریش را به سر گذاشت و رفت تا دومین درس با غبانی را بگیرد، سبیلو با این حرف از او استقبال کرد:

— آه! بالاخره آمدی! بدنبود، کار زندافت را می‌گوییم،
کار قشنگی بود.

تیستو حس کرد دست و پایش را گم کرده، بالحنی تشکر—

آمیز گفت:

— آقا سبیلو! من بدون شما هر گز متوجه انگشت‌های سبز کننده‌ام نمی‌شدم.

ولی سبیلو که از این جور حرف‌ها خوش نمی‌آمد، در جوابش گفت:

— خیلی خوب! خیلی خوب! ولی تو از پیچک سوءاستفاده کردی. ضمناً مواطن «آریستولوш» هم باش، چون این گیاه گرچه خوب بالا می‌رود، ولی بر گهایش بیش از حد تیره رنگ است. سعی کن دفعه‌ی آینده بیشتر از گل ارغوان استفاده کنی. این گل حالت زنده و شادی به فضای می‌دهد.

و به این ترتیب بود که سبیلو مشاور و رازدار تیستو شد.

٩

دانشمندان کشفی نمی کنند ولی تیستو چیزی را کشف می کنند.
 آدمبزرگ‌ها هوس غریبی دارند که چیزهای شرح ندادنی
 را شرح بدهند!

از تمام چیزهایی که غافلگیرشان کند، ناراحت می شوندو
 از لحظه‌یی که چیز تازه‌یی در دنیا کشف شود و یا بوجود بیاید،
 کلی سعی می کنند تا ثابت کنند این چیز تازه، تازگی ندارد و
 قبلاً هم آن را می شناخته‌اند.

کافی است که یک آتش‌فشن مثلاً یا یک ته‌سیگار ناگهان خاموش
 شود تا یک دوجین دانشمند عینکی خودشان را روی دهانه‌ی
 آتش‌فشن بیندازند، گوششان را به سنگ‌ها بچسبانند، بوبکشند،

با طناب از دهانه‌اش پایین بروند، زانویشان زخم بشود، بالا بیایند، هوای دهانه را توی لوله‌ها زندانی کنند، نقشه‌ها بردارند، کتاب‌ها بنویسند و جدل‌ها کنند، درحالی که بهجای تمام این کارها خیلی راحت می‌توانستند بگویند: «این آتش‌فشن دیگر دود نمی‌کند، حتماً دماغش گرفته.»

راستی تا حالا هیچ شده که این دانشمندان، با تمام آن دفتر-دستک‌هاشان، بتوانند برای ما شرح بد‌هند که آتش‌فشن چطور کار می‌کند؟

راز زندان میرپوال آدم‌بزرگ‌ها را به هیجان آورد. قبل از همه، خبرنگارها و عکاس‌ها سر رسیدند – چون به هر حال این پیشامد به کار و کسب‌شان مربوط می‌شد – و فوراً هم تمام اتاق‌های هتل «پتی سن ژان» را، که تنها هتل شهر بود، اشغال کردند.

بعد نوبت به آدم‌هایی رسید که از همه جای دنیا با قطار، هواپیما، تاکسی و حتی با دوچرخه به میرپوال آمده بودند. این‌ها، دانشمندانی بودند که به آن‌ها گیاه‌شناس هم می‌گفتند و کارشان این بود که گل‌هارا به چهار قسم تقسیم کنند، اسم‌های عجیب و غریب رویشان بگذارند و روی کاغذ خشک کن، خشکشان کنند و زمان ازین رفتن رنگشان را اندازه بگیرند. شغل آن‌ها به آزمایش‌های زیادی احتیاج دارد.

وقتی گیاهشناسان در جایی جمع شوند، فوراً کنگره تشکیل می‌دهند، و به همین دلیل بود که کنگره‌ی گیاهشناسان در میرپوال تشکیل شد. با اینکه انواع و تعداد گل‌ها واقعاً غیر قابل شمارش است با اینهمه فقط سه نوع گیاهشناس وجود دارد: گیاه شناس بر جسته، گیاهشناس مشهور و گیاهشناس خیلی مشهور.

آن‌ها وقتی به هم می‌رسند، هم‌دیگر را اینطور خطاب می‌کنند: «استاد! آقای استاد! همکار ارجمند...»

چون هتل پر از خبرنگارانی بود که به هیچ وجه حاضر به ترک اتاق‌هایشان نبودند، مجبور شدند برای گیاهشناسان در میدان بزرگ شهر چادر برپا کنند و اردویی تشکیل بدهند. میدان درست‌منظره‌ی سیرک را پیدا کرده بود، با این تفاوت که تفریحش از سیرک کمتر بود!

تیستو با هیجان به باغبان سبیلو گفت:

– اگر بفهمند من این کار را کرده‌ام چه آشوبی به پا می‌شود!

باغبان باشی جواب داد:

– خودت را ناراحت نکن، این‌ها حتی بلد نیستند یک دسته گل درست کنند. مطمئن باش هر گز متوجه اصل موضوع نخواهند شد. به توقول می‌دهم و حتی حاضرم سبیل‌هایم را در گرو این قول بگذارم!

و بالاخره هم، دانشمندان تا آخر هفته‌ی اول، که شب و روز ذره‌یین به دست گرفته بودند و هر گل و هر برگ را آزمایش می‌کردند، نتوانستند قدمی در راه کشف این راز بردارند.

گل‌های زندان مثل بقیه‌ی گل‌ها بود. خیلی راحت می‌شد آن‌ها را شناخت. فقط تنها تفاوت عجیب‌شان این بود که همه‌شان در یک شب گل داده بودند. و به همین دلیل، دانشمندان شروع کردند به بحث و جدل با یکدیگر و هم‌دیگر را بهدوغ‌گویی و نادانی و اغفال متهم کردن؛ و این بار دیگر چادرهای اردویشان کاملاً به سیرک شباهت پیدا کرده بود.

ولی به‌هر حال، هر کنگره‌یی باید در پایان کارش اعلامیه‌یی انتشار دهد و گیاه‌شناسان بالاخره اعلامیه‌یی پر از کلمات لاتین (برای آنکه کسی نتواند معنایش را بفهمد) انتشار دادند و در آن اعلامیه، دلیل رشد گیاهان را شرایط مخصوص و کمیاب آب و هوای پرندگان کوچکی دانستند که تخم این گیاهان را با خود حمل می‌کنند، و همچنین باروری عجیب دیوارهای زندان را به دلیل کارهایی دانستند که سکه‌های میرپوال پای دیوارها کرده بودند! و بعد از آنکه کشور دیگری رفتند به کشوری که گیالاس‌های بدون هسته در آنجا روییده بود. و تیستو آرامشی دوباره یافت.

و اما زندانیان! حتماً میل دارید بدانید که زندانیان در این باره چه فکر می کردند؟ حالا که اینطور است برایتان می گویم هیجان و دلهره های گیاه شناسان، در مقایسه با حیرت زندانیان هیچ بود.

چون دیگر زندانیان نرده های آهنی جلوی سلول ها و سیم های خاردار بالای دیوارها را نمی دیدند، فرار کردن از یادشان رفته بود. بد اخلاق ترینشان هم دیگر دشنام نمی دادو ناسرا نمی گفت و بسکه از دیدن چیز های دور و بر شان خوشحال بودند، شورها و بد جنس ها هم عادت دعوا کردن و کتک زدن هم دیگر را به کلی ترک کرده بودند. پیچک هایی که توی سوراخ کلید درها روییده بودند مانع قفل شدن درها می شدند، ولی زندانی هایی که دستشان برای فرار کردن باز بود، بسکه از گل و گیاه خوششان آمده بود، قرار را به فرار ترجیح می دادند.

زندان میں پوال در تمام دنیا مشهور شد.

چه کسی از همه خوشحال تر بود؟ تیستو، تیستو، پنهانی از موقیتیش بسیار لذت می برد.

ولی رازداری کار بسیار مشکلی است... وقتی آدم خوشحال است، دلش می خواهد خوشحالیش را به همه بگوید، حتی دلش می خواهد از خوشی فریاد بزند. به هر حال، با غبان سبیلو همیشه وقت نداشت به درد دل های تیستو گوش کند، این بود

که تیستو عادتش شده بود که وقتی از رازداری خسته و کلافه می‌شد، رازش را در گوش اسب کوچکش، ژیمناستیک، می‌گفت.
گوش‌های ژیمناستیک پوست قشنگ شیری رنگی داشت
و وقت تماس با لب، بسیار نرم و خوشایند بود.

تیستو وقتی از کنار اسبش می‌گذشت، چند کلمه‌بی در گوشش زمزمه می‌کرد. یک روز صبح تیستو ژیمناستیک را در باغچه دید:

— ژیمناستیک اخوب به حرف‌هایم گوش کن و هر گر آن‌ها را به کسی نگو.

ژیمناستیک گوش‌هایش را تیز کرد.

تیستو گفت:

— من چیز بسیار عجیبی کشف کرده‌ام: گل‌ها جلوی آمدن بدی‌ها را می‌گیرند.

۱۰

تیستو با آقای تر و نادیس دیدار می کند، و او در سی از بد بختی
به تیستو می دهد.

باید اتفاق عجیب و غریبی بیفتد تا به بچه ها تعطیلی بدهند.
یک زندان که ناگهان پراز گل می شود، بدون شک هیجان عجیبی
ایجاد می کند، ولی آدم خیلی زود به آن عادت می کند؛ یعنی
به این عادت می کند که جای یک دیوار خاکستری رنگ،
ناگهان یک بیشهی بزرگ پراز گل و گیاه بیند.

آدم به همه چیز عادت می کند حتی اگر آن چیز، خیلی
عجیب و کمیاب باشد.

برای آقای پدر و خانم مادر تریستو، نگرانی اصلی
زندگیشان شده بود.

یک روز آقای پدر گفت:

فکرمی کنم وقتی رسیده باشد که بدختی هارا هم به تیستو
نشان بدھیم.

خانم مادر جواب داد:

و بعدش می توانیم بیماری ها را هم برایش تشریح کنیم تا
بهتر بتواند مواضع سلامتیش باشد.

— آقای ترونا دیس خیلی خوب از پس درس انضباط
برآمده، پس درس بدختی را هم به او بسپریم.

و به این ترتیب بود که از فردای آن روز، تیستو به راهنمایی
آقای ترونا دیس فهمید که بدختی در خانه های کوچک مردم
فقیر، زندگی می کند.

به تیستو گفتند که برای دیدن این خانه ها، کلاه برھی آبی
رنگش را به سر بگذارد.

آقای ترونا دیس صدای بسیار بلند شیپور مانندش را ول
داد تا برای تیستو شرح دهد که این خانه ها در اطراف شهر است،
و گفت:

— این خانه ها واقعاً دیگر مصیبتیست.

تیستو پرسید:

- مصیبت یعنی چه؟

- مصیبت چیزی است که گریبانگیر بسیاری از آدمها می‌شود. مصیبت، بد‌بختی بسیار بزرگی است. آقای تر و نادیس دیگر لازم ندید توضیح بیشتری بدهد. تیستو داشت انگشت‌هایش را بهم می‌مالید.

چیزی که انتظار تیستو را می‌کشید، خیلی بدتر از دیدن زندان بود، یعنی جاده‌هایی باریک، گل‌آلود و بوگندو که به طور هارپیج از میان تخته شکسته‌های پوسیده می‌گذشت. اینطور به نظر می‌آمد که این تخته شکسته‌ها روزگاری کلبه بوده‌اند، اما کلبه‌هایی زوار در رفت که با هر باد ممکن بود بیفتد، و مشکل بود آدم فکر کند که چطور تا آنوقت توانسته بودند سر پا بایستند. به‌جای در، تکمه‌های مقوا یا قوطی‌های زنگزده‌ی کنسرو آویزان کرده بودند. در کنار شهری آنچنان تمیز و آنچنان ثروتمند، که ساختمان‌هایش تماماً با سنگ ساخته شده بود و هر صبح هم آب و جارو می‌شد، این خانه‌های محقر انگار شهر دیگری بود که قیافه‌ی زشتیش باعث خجالت آن‌یکی شهر می‌شد.

در اینجا نه از چرا غ خبری بود و نه از پیاده‌رو، نه از مغازه و نه از ماشین آب‌پاش شهرداری. تیستو با خودش فکر کرد: مختصری علف باعث خشک شدن گل‌ها و لجن‌ها می‌شود وضع

جاده‌ها را بهتر می‌کند و بعد هم مقداری گل ساعتی این کلبه‌های درحال فرو ریختن را سرپا نگه خواهد داشت.

تیستو در حالی که انگشت‌هایش را رو به زشتی‌ها بیان که می‌دید گرفته بود، این حرف‌ها را می‌زد. در هر کلبه بیش از ظرفیت، آدم زندگی می‌کرد و طبیعتاً از قیافه‌های این آدم‌ها بدینختی می‌بارید.

«این آدم‌ها از چسبیدن به هم دیگر و ندیدن نور اینطور رنگ پریده شده‌اند ... درست مثل آن گل‌هایی که سبیلو توی زیر زمین پرورش می‌دهد، حتماً اگر مرا هم آنطور پرورش بدنه‌ند، هیچ وقت خوشحال نمی‌شوم.»

تیستو تصمیم گرفت گل شمعدانی هم کنار پنجره‌ها بر ویاند تا بچه‌های این خانه کمی هم رنگ ببینند.

ناگهان تیستو پرسید:

— چرا این آدم‌ها در کلبه‌هایی که بیشتر به لانه‌ی خر گوش می‌مانند، زندگی می‌کنند؟
آقای ترونادیس گفت:

— سؤال احمقانه بی‌کردی، برای این که خانه ندارند.

— چرا خانه ندارند؟

— برای این که کار ندارند.

— چرا کار ندارند؟

- برای اینکه شانس ندارند.

- پس این‌ها هیچ چیز ندارند.

- بله تیستو، بدبختی یعنی این.

تیستو با خودش گفت: دست کم فردا کمی گل دارند.

مردی را دید که داشت زنی را کتک می‌زد، و بچه‌بی را

دید که درحال فرار، گریه می‌کرد.

تیستو گفت:

- راستی بدبختی آدم را بدجنس هم می‌کند؟

آقای ترونا دیس در حالی که همینطور کلمات ترس آور

ازدهانش بیرون می‌فرستاد، جواب داد:

- بیشتر وقت‌ها.

بعداز سخنرانی او، بدبختی درنظر تیستو به مرغی سیاه و
وحشتناک شبیه بود با چشم‌های ترسناک و نوک سرکج و بال‌هایی
به بزرگی دنیا، که دائم از زیر بالش جوجه‌های زشتی بیرون
می‌آمدند.

آقای ترونا دیس نام تمام آن جوجه‌ها را می‌دانست. یک
وجه، دزد بود یک وجه، جیب بر بود یک وجه، گاو صندوق
سوراخ کن بود، یک وجه، همیشه مست بود و توی نهرها
می‌افتد. یک وجه، رذل بود و همیشه برای کارهای بدآماده.
یک وجه، جنایتکار بود که یک کارد یا یک اسلحه داشت. یک

جوچه هم، انقلاب بود که حتماً از همه‌ی این‌ها بدتر بود...
این‌هم مسلم بود که کار تمام این جوچه‌ها آخرش به زندان
می‌کشید.

آقای تروندادیس با فریاد گفت:

— تیستو! شما به حرف‌هایم گوش نمی‌دهید. قبل از همه
اینقدر دست‌هایتان را به این کثافت‌ها نمایید! این‌چه عادتی است
که به همه چیز دست می‌زنید؟ دستکش‌هایتان را دست کنید.
تیستو گفت: فراموش کرده‌ام دستکش‌هایم را بیاورم.

— خب، در سمان را ادامه بدهیم. برای مبارزه با فقر و
خطر‌هایش چه باید کرد؟... کمی فکر کنید... باید چه داشته
باشیم؟...

تیستو گفت:

— آهان، شاید باید اسکناس داشته باشیم.

— نه، باید انضباط داشته باشیم.

تیستو لحظه‌یی ساکت ماند، به نظر نمی‌آمد این حرف را
قبول کرده باشد. بعد از آنکه فکر‌هایش را کرد، گفت:

— آقای تروندادیس! این انضباطی که دائم از آن حرف
می‌زنید، راستی وجود هم دارد؟ من که فکر نمی‌کنم.

گوش‌های آقای تروندادیس چنان سرخ شد که بیشتر به گوجه
فرنگی شبیه بود تا به گوش.

تیستو با صدای گرفته بی ادامه داد:
- چون اگر انضباطی وجود داشت، هر گز فقر به وجود
نمی آمد.

نمره بی که تیستو آن روز گرفت خیلی عالی نبود.
آقای ترونادیس در دفتر نمرات نوشت:
«کودک حواس پرت و فکوری است، احساساتش مانع از
قبول حقایق می شود».

اما فردا... حتماً خودتان حدس زده اید. فرداروزنامه های «هیرپوال» روییدن یک عالم گل ارغوان را گزارش کردند. نصایح سبیلو مو بعمو اجرا شده بود. طاقی هایی کوچک بهرنگ آسمان روی زشتی کلبه ها گسترده بود، شمعدانی های فراوانی در اطراف جاده های چمن کاری شده درآمده بود. این محله فراموش شده، که هیچکس برای اینکه ناراحت نشود نزدیکش نمی شد، به قشنگ ترین محله شهر تبدیل شده بود، و همه می مردم، انگار که از هوزه دیدن می کنند، به تماشایش می رفتند.

مردم محل تصمیم گرفتند از این موضوع استفاده کنند. بایک تخته راه ورود به محله را بستند و برای دیدن شهر به مردم بلیط فروختند. کارهای تازه بی پیدا شد: نگهبان لازم بود، راهنمای لازم بود، فروشنده کارت پستال لازم بود و همچنین عکاس. از این راه، ثروت بی حسابی به دست آمد و برای

نگاهداری این ثروت، تصمیم گرفتند در میان انبوه درخت‌ها
بنای بسیار بزرگی بسازند با نهضو نودو نه طبقه آپارتمان
قشنگ، با آشپرخانه‌ی بر قی؛ تا تمام اجاره‌نشین‌های محله‌ی فقیر-
نشین بتوانند به راحتی توی آن زندگی کنند. و چون عده‌ی
زیادی آدم لازم بود تا چنین ساختمان بزرگی ساخته شود، بنا-
براین تمام بیکارها، صاحب کار شدند.

سبیلو در اولین فرصتی که وقت کرد، به دیدن تیستو رفت
و به او تبریک گفت:

- آه! بارک الله، عالی بود. خیلی خیلی خوب بود! تغییر
محله‌ی فقیر نشین!... اما انگار آن محله هوای عطر آگین کم
دارد. دفعه‌ی آینده به گل‌های یاسمن هم فکر کن، خیلی زود
رشد می‌کنند و بوی خوبی هم دارند.

تیستو قول داد که دفعه‌ی آینده کارش بهتر از این باشد.

تیستو تصمیم می‌گیرد به دکتر «متخصص امراض مختلف» کمک کند.

هنگام بازدید از بیمارستان بود که تیستو با دختر کوچولوی بیماری آشنا شد. بیمارستان «میرپوال» از لطف آقای پدر بیمارستان خیلی قشنگی بود؛ خیلی بزرگ، خیلی تمیز و دارای تمام چیزهایی که برای درمان بیماری‌ها لازم است. پنجره‌های بزرگ باعث می‌شد که آفتاب، حسایی به داخل اتاق‌ها بتاخد و دیوارها هم سفید و براق بود.

تیستو اصلاً حس نکرد که بیمارستان چیز زیست - نه، ابدآ چنین حسی نکرد. اما با این وجود، حس کرد ...

چطور می شود گفت؟ حس کرد که در پشت این چیز های خوب، غم و غصه بی پنهان است. «دکتر و متخصص امراض مختلف» - رئیس بیمارستان - مردی بود بسیار دانشمند و بسیار مهر بان و این صفت ها در همان اولین دیدار، در او حس می شد.

تیستو فکر کرد این دکتر کمی به با غبان باشی سبیلو شباخت دارد، سبیلو بی که سبیل نداشته باشد و عینک بزرگ صدفی به چشم گذاشته باشد! تیستو احساسش را برای دکتر باز گفت.

دکتر در جوابش گفت: شباخت بین من و سبیلو حتماً به این دلیل است که هر دوی ما از زندگی مواظبت می کنیم. سبیلو از زندگی گلهای مواظبت می کند و من از زندگی انسان ها.

تیستو با گوش دادن به حرف های دکتر «متخصص امراض مختلف» متوجه شد که مراقت از زندگی انسان ها، خیلی مشکل تر از با غبانی است. پزشک بودن، یعنی دائم در حال جنگ و مبارزه بودن و لحظه بی هم در نگ نکردن. از یک طرف همیشه باید آماده باشیم تا از وارد شدن بیماری به بدن آدم ها جلو گیری کنیم و از طرف دیگر باید مراقت باشیم تا سلامتی از بدن انسان ها خارج نشود. تازه سلامتی یکیست و مرض، هزارها!

بیماری خودش را به هزاران شکل درمی آورد تا شناخته نشود. درست مثل شر کت کنندگان بالماسکه که خودشان را به قیافه های جور و اجور درمی آورند. باید بیماری را پیدا کرد،

باید ذله اش کرد، باید شکارش کرد و درحالی که باید تمام این کارها را کرد، سلامتی را هم باید محکم نگهداشت تا فرار نکند!

دکتر «متخصص امراض مختلف» پرسید:

— تیستو، هیچ تاحالا مريض شده بی؟

— نه، هیچ وقت.

— راستی؟

بعد دکتر یادش آمد که هیچ وقت او را برای درمان تیستو نبرده اند. خانم مادر اغلب سردرد داشت و آقای پدر بعضی وقت‌ها از دل درد می‌نالید، کارلوس مستخدم در زمستان گذشته می‌بینه ورد گرفته بود، اما تیستو، نه، ابدآمریض نشده بود! بیا! اینهم بچه بی که از زمان تولدش تاحالا نه‌آبله مرغان گرفته؛ نه‌دچار آتشین شده و نه سرماخورده! یک جور سلامتی عجیب، سلامتی بی نادر.

تیستو گفت: دکتر! از اینکه این چیزها را بهمن یاددا دید خیلی متشرکم، برایم خیلی جالب بود. دکتر اتاقی را که قرص‌های کوچک صورتی رنگ ضدسرفه، خمیرهای زردرنگ ضد جوش صورت و گردهای سفید تب بر را در آنجا می‌ساختند به تیستونشان داد. دستگاه بزرگی را به اونشان داد که از پشت آن می‌توانستند توی بدن آدم را ببینند. این دستگاه درست

مثل پنجره‌ی بود که از پشتش می‌توانستند جای را که بیماری پنهان شده بود پیدا کنند. همچنین سالنی را دیدند که سقف از آینه بود و آنجا آپاندیسیت و خیلی چیزهای دیگر را که زندگی را به خطر می‌اندازد، عمل می‌کردند.

تیستو با خودش گفت: «چون در بیمارستان جلوی هرجور ناراحتی‌ی را می‌گیرند، لابد همه‌چیز باید خوب و خوشحال کننده باشد، پس این احساس غمی که می‌کنم از کجاست؟»

دکتر در اتاق دختر کوچولوی مریضی را باز کرد و گفت:

— تیستو، من دارم می‌روم، تو خودت تنها به اتاق برو.

— تیستو وارد شد و به دختر کوچولو گفت:

— سلام.

به نظرش دختر که خیلی قشنگ اما رنگ پریده آمد. موهای سیاهش روی بالش پخش شده بود. تقریباً همسن تیستو بود.

دختر، بدون اینکه سرش را تکان بدهد، خیلی مؤدبانه جواب داد:

— سلام.

به سقف خیره شده بود.

تیستو کنار تخت خواب نشست و کلاه سفیدش را روی زانویش گذاشت.

— دکتر به من گفت پاهایت حرکت نمی کند . راستی از وقتی که اینجا آمدیدی ، بهتر نشده بی؟

دختر جواب داد :

— نه ، ولی اهمیتی ندارد .

تیستو پرسید :

— چرا ؟

— چون جایی ندارم بروم .

تیستو ، برای اینکه چیزی گفته باشد ، گفت :

— من یک باغ دارم .

— تو خوشبختی ، شاید اگر من هم باغ داشتم ، دلم می خواست پاهایم خوب بشود تا توی باغم گردش کنم .

تیستو ، درحالی که به انگشت‌ها یش نگاه می کرد ، با خودش گفت : «اگر فقط همین یک چیز خوشحالش می کند ...» و باز پرسید :

— حوصله ات سر نمی رود ؟

— نه زیاد . به سقف نگاه می کنم و شکاف‌های کوچکی را که آنجا هست ، می شمارم .

تیستو فکر کرد «گل‌ها بهتر ند» و پیش خودش گل‌ها را صدآ زد :

«شقایق‌ها ، شقايق‌ها ! ... گل‌های مینا ، گل‌های نسرین !»

تخم گل‌ها حتماً باید از پنجره به داخل بیایند، البته اگر به کفش
تیستون چسبیده باشند!

— توبدبخت که نیستی، هستی؟

دخترک جواب داد:

— برای شناختن بد بختی باید اول خوشبختی را بشناسیم.
من مریض به دنیا آمده‌ام.

تیستو فهمید که غم و غصه‌ی این بیمارستان توی این اتاق،
ودروجود همین دختر پنهان شده است.

تیستوهم خیلی غمگین شد.

— کسی به ملاقات می‌آید؟

— خیلی‌ها. صبح قبل از صبحانه، پرستار «درجه گذار»
را می‌بینم، بعدش دکتر می‌آید. دکتر خیلی مهربان است،
خیلی با مهربانی با من حرف می‌زندو به من یک دانه نقل می‌دهد.
وقت ناهار موقع آمدن پرستار قرص است، عصرها پرستار
آمپولزن را که خیلی دردم می‌آورد، می‌بینم. و بعد آقای
سفیدپوشی می‌آید که به من می‌گوید پاها یم خیلی بهتر شده
و بعدش هم پاها یم را از طناب آویزان می‌کند تا تکان بخورند.
همه می‌گویند که من خوب می‌شوم ولی من فقط سقف را
نگاه می‌کنم، سقف دست کم این خوبی را دارد که به من دروغ
نمی‌گوید.

وقتی که دختر ک حرف می‌زد، تیستو بلند شده بود و دور تخت خواب سر گرم کارها یش بود. با خودش فکر کرد: «برای اینکه این دختر کوچولو خوب بشود باید برای دیدن فردا امیدی داشته باشد. یک گل در حال شکفتن حتماً می‌تواند او را در بهتر شدن کمک کند. گلی که می‌روید یک معماً واقعی است، معماً بی که هر روز صبح تکرار می‌شود:

یک روز غنچه‌اش باز می‌شود، روز بعد بر گ سبزی که به قورباغه‌ی کوچکی می‌ماند از ساقه‌اش جوانه می‌زند و بعد کاسه‌ی گل بازتر می‌شود... شاید اگر دختر ک هر روز انتظار یک چیز تازه را بکشد، بیماریش را فراموش کند.

انگشت‌های تیستو لحظه‌یی بیکار نبودند. گفت:

— من فکر می‌کنم توحتماً خوب می‌شوی.

— اینطور فکر می‌کنی؟

— آره، آره، مطمئن باش، خدا حافظ.

دختر کوچولوی بیمار، مُؤدبانه گفت:

— خدا حافظ، تو واقعاً از اینکه باغداری، شانس آورده‌یی.

دکتر در پشت میز فلزیش که انباشته بود از کتاب‌های بزرگ بزرگ، منتظر تیستو نشسته بود. پرسید:

— خب تیستو، امروز چه چیز تازه‌یی یاد گرفتی؟ از علم

طب چه چیز فهمیدی؟

تیستو جواب داد :

– فهمیدم که علم طب برای یک آدم غصه‌دار کار مهمی نمی‌تواند انجام دهد . فهمیدم که برای معالجه شدن باید شوق زندگی وجود داشته باشد . راستی دکتر قرصی وجود ندارد که امید بیاورد ؟

دکتر از اینکه این همه فهم و شعور را در پسری به این کوچکی می‌دید ، تعجب کرده بود ، گفت :

– تو خودت به تنها بی متوجه نکته‌بی شدی که یک دکتر در ابتدای کارش باید آن را بداند .

– بعدش چی دکتر ؟

– بعد آ باید بدانیم که برای خوب معالجه کردن آدم‌ها باید آن‌ها را خیلی دوست داشته باشیم .

آن وقت دکتر یک مشت نقل به تیستو داد و در دفتر نمرات ، نمره‌ی خوبی به تیستو داد .

دکتر ، فردا صبح که وارد اتاق دختر کوچولوی مریض شد حسابی تعجب کرد . دختر ک لبخند می‌زد ، چون در میان باغی پر گل از خواب بیدار شده بود . فرگس‌ها در اطراف میز کنار تختخواب روییده بودند ، رواندازش تبدیل شده بود به لحاف نرمی از گل‌های بنفسه . روی قالی را گل‌های وحشی پوشانده بود . گلی که تیستو برای ساختنش حسابی زحمت کشیده بود ،

یک گل سرخ خیلی قشنگ بود که از شکفتن باز نمی‌ایستاد.
هر لحظه یک برگ یا یک شکوفه‌اش باز می‌شد. گل سرخ از
تختخواب بالا رفت و از کنار بالش گذشت. دختر کوچولو دیگر
سقف را نگاه نمی‌کرد، به گل‌ها خیره شده بود. همان شب
پاهاش شروع کردند به حرکت.

زندگی، دوباره برایش خوش آیند شده بود.

اسم میرپوال درازتر می‌شود.

شاید فکر کنید آدم بزرگ‌ها یواش یواش بهشت افتادند و با خودشان گفتند: «خب، هرجا که تیستو می‌رود، گل‌های اسرار آمیز هم می‌رویند، پس باید حسابی مراقب تیستو باشیم» اما این شمایید که این فکر به سرتان زده است «چون می‌دانید که تیستو انگشت‌های سبز کننده دارد. همانطور که قبلاً برایتان گفتم، آدم‌های بزرگ فکر‌های از پیش ساخته شده بی دارند و هر گز خیال‌بافی نمی‌کنند و هر گز هم نمی‌توانند فکر کنند که چیز دیگری هم غیر از دانسته‌های آن‌ها می‌تواند وجود داشته

باشد . بعضی وقت‌ها آدمی پیدا می‌شود که می‌خواهد چیز
ناشناخته‌یی را به مردم بشناساند و همیشه هم مردم به ریشش
می‌خندند و حتی گاهی هم اتفاق می‌افتد که او را به زندان
می‌اندازند ، چون برخلاف حساب و کتاب‌های آقای تر و نادیس
رفتار کرده و سرافجات ، پس از مرگ آن مرد است که مردم
متوجه می‌شوند حق با او بوده . آنوقت مجسمه‌اش را می‌سازند
و این همان کسی است که به او می‌گویند نابغه !

آن سال در «میرپوال» نابغه‌یی پیدا نشد تا ناگفتنی‌ها را
بگوید ، و مشاور شهرداری حسابی گیج و منگشده بود . مشاور
شهرداری تقریباً مثل مستخدم یک شهر است . تمیز ماندن پیاده -
روها ، جاهایی که بجهه‌ها باید بازی کنند و همچنین تعیین محلی
که گداها باید گدایی کنند ، با اوست . حتی اینکه شب‌ها تو بوس‌ها
باید کجا اطراف کنند هم به او مربوط می‌شود - هرج و مرج
هر گز ! اما هرج و مرج به «میرپوال» وارد شده بود و حسابی
هم جاخوش کرده بود . دیگر نمی‌شد حدس زد که امروز یا
فردا از کجای شهر ، یک میدان یا یک باعث سرمی کشد . گل‌ها
تمام ساختمان‌های شهر را پوشانده بود . اگر احیاناً یک مشاور
شهرداری تسلیم چنین پیشامدی می‌شد ، شهر دیگر شهر نبود .
مشاوران شهرداری «میرپوال» در یک جلسه‌ی فوق العاده همگی
فریاد زدند :

- نه ، نه و نه !

صحبت از این بود که تمام گل‌ها را از ریشه در بیاورند.
آقای پدر در این موضوع دخالت کرد. حرف آقای پدر
را مشاوران شهرداری قبول داشتند.
او باز هم نشان داد که مردی است مصمم و پر جوش و خوش.
او گفت:

— آقایان! شما اشتباه می‌کنید که عصبانی می‌شوید. می‌دانیم
که عصبانی شدن از موضوعی که غیر قابل فهم است، همیشه
خطرناک بوده. ما هیچ کدام دلیل این گل باران ناگهانی را
نمی‌دانیم، اگر گل‌هارا از ریشه‌هم در بیاوریم، هیچ کس نمی‌داند
که فردا باز هم از کجا سر در بیاورند. از طرف دیگر باید این
رابدانیم که چنین گل بارانی بیشتر به سودمان است تا به ضررمان:
دیگر هیچ زندانی از زندان فرار نمی‌کند. محله‌ی فقیرنشین
روبه ترقی است. تمام بچه‌های بیمارستان درمان شده‌اند. پس
دیگر چرا عصبانی بشویم؟ باید گل‌ها را هم به حساب بیاوریم
و به جای اینکه از این پیشامد عصبانی شویم، به راحتی قبولش
کنیم. مشاوران شهرداری با فریاد گفتند:

— بله، بله و بله! ولی چه کار باید کرد؟

آقای پدر سخنرانیش را ادامه داد:

— من یک پیشنهاد به شما می‌کنم، ما باید اسم شهرمان را
تغییر بدیم و از این به بعد آن را «میرپوال، شهر گل‌ها» بنامیم.

با چنین اسمی ، دیگر چه کسی از اینکه در همه جای شهر گل وجود دارد ، متعجب می شود ؟ واگر فردا ناقوس کلیسا بهیک دسته گل یاس بنفس تبدیل شد ، مامی توانیم این تغییر حالت را به حساب بر نامه ریزی خودمان بگذاریم .

مشاوران فریاد زدند :

– هورا ، هورا و هورا !

وبه آقای پدر تبریک گفتند و برایش دست زدند .
به این ترتیب بود که فردای همان روز – چون باید این کار خیلی زود انجام می گرفت – مشاوران شهرداری بالباس های رسمی ، در حالیکه یک گروه آواز خوان پشت سر شان بود و همچنین یک دسته بچه های یتیم بالباس های نو روز یکشنبه که دو کشیش هدایتشان می کردند و یک دسته از نمایندگان اسقف ها که مظہر فرزانگی بودند و دکتر ، که مظہر علم بود و قاضی که مظہر قانون ، بود و دو استاد ، که مظہر ادبیات بودند ، و یک نظامی در لباس نظام ، که مظہر نظم بود ، دنبال مشاوران صف بسته بودند . آنها تا ایستگاه راه آهن پیش رفتند و آنجا در اثر تشویق های جمعیتی شاد و خوشحال ، اعلامیه جدید را به مردم شهر نشان دادند که خیلی خوب می شد حر و فرش را که با آب طلا نوشته بودند ، خواند :

«میرپوال ، شهر گل ها»

روز بزرگی بود .

۱۳

کوشش می کنند سر تیستو را گرم کنند.

خانم مادر، ناراحت‌تر از مشاوران شهرداری بود، ولی
ناراحتیش علت‌های دیگری داشت. تیستو یش ویگر آن تیستوی
گذشته نبود.

طرز تربیتی که به وسیله‌ی آقای پدر اعمال شده بود تیستو
را به طور عجیبی جدی کرده بود، طوری کم‌ساعت‌ها در گوشی بی
ساکت می نشست.

یک روز خانم مادر از تیستو پرسید:
— تیستو، داری به چه چیز فکر می کنی؟

تیستو جواب داد :

- فکر می کنم دنیا می تواند بهتر از این که هست بشود.

خانم مادر قیافه بی عصبانی به خودش گرفت:

- این فکرها مناسب سن تو نیست. برو بازی می‌نایستیک بازی

کن.

تیستو گفت :

- «ژیمناستیک» هم مثل من فکر می کند.

این بار خانم مادر حسابی عصبانی شد و با فریاد گفت :

- این یکی دیگر شورش را در آورد! حالا دیگر بچه‌ها

با اسب مشورت می کنند!

و در این باره با آقای پدر، که معتقد بود تیستو بمسر گرمی

و تفریح بیشتری احتیاج دارد، صحبت کرد.

- اسب! البته که اسب خوب است ولی بچه که نباید همیشه

یک جور حیوان را ببیند، تیستو را به دیدن باغ وحش ببرید.

اما در آنجا هم تیستو با پیشاً مد ناراحت کننده بی روبرو شد،

او خیال می کرد باغ وحش جاییست افسانه بی که حیوانات همه

از روی میل و رغبت به آنجا می آیند تا تماشاجی‌ها تماشایشان

کنند و از دیدنشان لذت ببرند. فکر می کرد باغ وحش بهشتی است

مخصوص حیوانات، جاییست که مار «بوآ» دور و برپاهای

زرافه ورزش می کند و کانگورو و خرس کوچولوها را توى

کیسه‌اش می‌گذارد تا به گردنش بپردازد ... فکر می‌کرد که پلنگ‌های خال خالی، گاو‌میش‌ها، کر گدن‌ها، پرنده‌ها، طوطی‌ها و میمون کوچولوها را روی هزار جور درخت و گیاه عجیب و قشنگ زندگی می‌کنند، درست مثل عکس‌هایی که توی کتاب‌ها نقاشی شده. ولی عوض دیدن این چیزها، فقط قفس‌هایی را دید که توی شان شیر‌های پشم ریخته‌ی غمگین روبه. روی کاسه‌یی خالی نشسته بودند، بیرها را دید که با بیر‌های دیگر، توی قفسی جدا از دیگر حیوانات زندانی شده بودند، و میمون‌ها را دید که آن‌ها را هم با میمون‌های دیگر توی قفسی دیگر زندانی کرده بودند. تیستو خواست یک پلنگ را، که در میان میله‌ها دور خودش می‌چرخید، بادادن یک نان شیرینی دلخوش کند، ولی مأمور باغ وحش مانع این کار شد و با خشم فریاد کشید:

— آقا پسر، عقب‌تر بایست! این کار قدغن است، این حیوانات خیلی وحشی‌اند!

تیستو پرسید:

— آن‌ها را از کجا آورده‌اید؟

— از جاهای خیلی دور. از آفریقا، از آسیا، و دیگر نمی‌دانم از کجا!

— برای آوردن این حیوان‌ها به اینجا، از خودشان هم

اجازه گرفته اید؟

نگهبان شانه هایش را بالا انداخت و در حالی که زیر لب غرغر می کرد دور شد . تیستو به فکر فرورفت . اول با خودش گفت: «این نگهبان نبایستی چنین شغلی را انتخاب می کرد»، چون از حیواناتی که نگهداری می کند، خوش نمی آید». تیستو عقیده داشت که حتماً این حیوانات ، میان پشم هایشان مقداری تخم گیاهان سر زمین شان را با خودشان آورده اند...

هیچ نگهبانی در باغ وحش نمی تواند مانع از این بشود که پسر بچه بی انجشتانش را در خاک های کنار قفس ها فرو کند . نگهبان ها فقط فکر می کنند که پسر ک دوست دارد با خاک و خل ور برود - و به همین دلیل بود که چند روز بعد یک درخت «بائوباب» خیلی بزر گ در قفس شیر هار وئید ! میمون ها هم از این درخت «لیان» به آن درخت «لیان» تاب می خوردند . نیلوفر هایی از حوضچه سو سمارهادر آمد و خرس درخت کا جش را دوباره پیدا کرده و کانگورو چمنزارش را . مرغ های ماهی خوار و «فلامان» های صورتی رنگ در میان نیزار راه می رفتدند و پرنده گانی از همه رنگ ، یعنی بو تمازه های پرازیاسمن های بزر گ آوازمی خواهندند .

باغ وحش «میرپوال» قشنگ ترین باغ وحش دنیا شده بود و مشاوران شهرداری برای خبر کردن بنگاه های جلب سیاحان

عجله‌ی فراوان به خرج دادند . بعد از این ماجرا ، وقتی سبیلو
تیستو را دید به او گفت :

— حالا دیگر کارت به جایی کشیده که روی گیاهان منطقه‌ی
حاره کارمی کنی ؟ خیلی تو کارت وارد شده بی پسرم ! واقعاً که
در کارت خیلی استاد شده بیمی !

تیستو جواب داد :

— این تنها کاری بود که می‌توانستم برای این حیوانات
وحشی که دور از خانه حسابی حوصله‌شان سرفته بود ، بکنم .

۱۴

تیستو، بهدلیل جنگ، پرسش‌های تازه‌یی می‌کند.

خیلی پیش می‌آید که وقتی آدم بزرگ‌ها با صدای بلند
حرف می‌زنند، گوش بچه‌ها به حرفشان نباشد.

— تیستو، بهحرفم گوش می‌دهی؟

تیستو باسر جواب می‌داد «بله، بله،» فقط برای این که
بچه‌ی حرف شنوی بهنظر بیاید، درحالی که، در واقع بهآن
حرف‌ها اصلاً توجهی نداشت. ولی همین که آدم بزرگ‌ها
شروع می‌کنند به یواش حرف زدن و رازهایشان را برای
همدیگر می‌گویند، آنوقت بچه‌ها گوش‌هاشان را تیز می‌کنند
و سعی می‌کنند درست همان حرف‌هایی را بشنوند که دیگران

نمی خواهند بچه ها بشنوند.

این یک عادت همه گیر است و تیستو هم در این مورد استثنای نیست. چند روز بود که در میرپوال پنج پنج زیادی شنیده می شد. مثل این بود که در هوا رازی موج می زد، و مخصوصاً این راز روی قالی های خانه بی که می درخشید، بیشتر حس می شد. آقای پدر و خانم مادر روز نامه هارا که می خواندند، آه های بلندی می کشیدند.

کارلوس مستخدم و آملی آشپز در کنار ماشین لباسشویی باهم پنج پنج می کردند. حتی به نظر می آمد که آقای تر و نادیس هم صدای شیپور مانندش را از دست داده است. تیستو به حرف هایی گوش می داد که از پیش امدهای بدی حکایت می کرد.

آقای پدر بالحنی خیلی جدی می گفت:
- آشوب!

خانم مادر در جواب می گفت:
- بحران!

و آقای تر و نادیس اضافه می کرد:
- سختی! بد بختی!

تیستو فکر می کرد که آنها دارند در بارهای یک بیماری حرف می زنند. این بود که خیلی ناراحت شد و رفت تا کشف کند چه کسی توی خانه مریض شده است. با یک گردش در باع

به او ثابت شد که در حدش اشتباه کرده است. سبیلو در کمال
سلامتی بود، اسب اصیل سرخ رنگ در چمنزار جست و خیز
می کرد و از سر و روی ژیمناستیک هم سلامتی می بارید. ولی
فردا یک کلمه‌ی جدید از همه‌ی دهان‌ها شنیده شد.

آقای پدر گفت:

— جنگ ... اجتناب ناپذیر بود.

و خانم مادر، درحالی که سرش را با ناراحتی تکان می داد،
گفت:

— جنگ ... مردم بیچاره!

و آقای تروندیس هم تأکید کرد:

— جنگ ! ... بیا ، اینهم یک بدبوختی دیگر ! فقط همینش
مانده که بدانیم چه کسی پیروز می شود.

خانم آملی ، درحالی که گریه‌اش گرفته بود ، باناله گفت:

— جنگ ... چه بدبوختی بی ! هیچ پایانی ندارد !

کارلوس مستخدم تکرار کرد :

— جنگ ... جنگ ... همیشه جنگ !

و می دانید که ... ته لهجه‌یی هم داشت.

چیزی که تیستو از جنگ می فهمید ، این بود که جنگ
چیز خوبی نیست. چون خیلی آهسته درباره‌اش حرف می زدند.
حس کرده بود که جنگ یا باید چیز زشتی باشد و یا یک نوع

بیماری مخصوص آدم بزرگ‌ها. بیماری بی شاید بدتر از هستی،
وحشتناک‌تر از فقر و خطرناک‌تر از آدم کشی.

آقای تر و نادیس وقتی بنای یادبود مردگان میرپوال را
به تیستو نشان می‌داد با او از جنگ حرف زده بود، ولی چون
آقای تر و نادیس خیلی بلند حرف زده بود، تیستو حرف‌هایش
را خوب گوش نکرده بود. تیستو نمی‌ترسید، این پسر درست
بر عکس آدم‌های ترسو بود، حتی می‌شد گفت بی احتیاط هم بود.
پیش از این دیدید که چطور خودش را از روزی نرده‌ها ول
می‌کرد پایین. وقتی برای شنا به کنار رودخانه می‌رفتند، روی
سکوی قهرمانان شنا می‌رفت، تمام نیرویش را جمع می‌کرد
و در حالی که دست‌هایش را از دو طرف باز کرده بود، مثل یک
فرشته می‌پرید تو هوا ... هوپ !

چنان تانوک شاخه‌های درخت‌ها بالامی رفت که هیچکس
به گردپایش هم نمی‌رسید، آنهم فقط به‌خاطر چیدن گیلاس‌هایی
که دور از دسترس همه بود. اصلاً سرگیجه و این چیز‌های سرش
نمی‌شد، نه، تیستو اصلاً ترسو نبود. ولی فکری که در باره‌ی
جنگ کرده بود، هیچ ربطی به جرأت یا ترس نداشت، یک فکر
تحمل ناپذیر بود، فقط همین . می‌خواست چیز‌های بیشتری
در این باره بداند . می‌خواست بداند آیا جنگ به همان اندازه
که فکر می‌کند وحشتناک هست، یا نه؟ و طبیعی است که برای

مشورت در این باره پیش سبیلو رفت.

از با غبان باشی که داشت سر شمشادها را می زد پرسید:

— آقای سبیلو، مزاحمتان نیستم؟

سبیلو قیچی با غبانیش را کنار گذاشت و گفت:

— ابدآ پسرم، ابدآ!

— آقای سبیلو، در باره‌ی جنگ چه عقیده‌یی دارید؟

با غبان باشی با تعجب، در حالی که دست به سبیل‌هایش

می کشید، گفت:

— من مخالف جنگم!

— چرا مخالف جنگید؟

— برای اینکه... برای اینکه یک جنگ کوچک بی اهمیت

می تواند باع بزرگی را نابود کند.

— «نابود کردن» یعنی چه؟

— یعنی از بین بردن، تکه‌تکه کردن، به خاک تبدیل کردن.

تیستو گفت:

— راستی آقا سبیلو! شما تا بهحال یک باع را دیده‌اید که

جنگ نابودش کرده باشد؟

این حرف به نظر تیستو کمی باور نکردنی می آمد، ولی

با غبان باشی شوخی نمی کرد، سرش پایین بود، توی ابروهای

سفیدش اخم افتاده بود و سبیلش را با انگشت‌هایش تاب می داد.

جواب داد :

— بله، بله معلومست که دیده‌ام! من مرگ یک باغراظرف
دو دقیقه به چشم خودم دیده‌ام. من خودم دیدم که یک گلخانه
هزار تکه شد. آنقدر بمب توی این باغ افتاده بود که بایستی
از دوباره سبز شدن گیاه در آن ناامید می‌شدیم — حتی خاکش
هم مرده بود.

بعض گلوی تیستو را گرفته بود. دوباره پرسید:
— این باغ مال چه کسی بود؟

باغبانیاشی، درحالی که قیچی باغبانیش را بر می‌داشت،
صورتش را به طرف دیگر بر گرداند تا اشک‌ها یش را پنهان کند
و گفت:

— هال من.

تیستولحظه‌یی ساکت‌ماند. داشت فکر می‌کرد. سعی کرد
پیش خودش مجسم کند که اگر جنگ بشود، چطور باغ خودشان
هم مثل باغ سبیلو نابود می‌شود: شمشادهای شکسته و خاکی
که دیگر هیچ گل و گیاهی را قبول نمی‌کرد. چشم‌ها یش پر از
اشک شد، فریاد زد:

— خب من رفتم، باید همه‌ی مردم این چیزها را بدانند.
من الان می‌روم و به آملی می‌گویم، به کارلوس مستخدم هم
می‌گویم ...

– کارلوس خیلی بهتر از من این چیزها را می‌داند، او
کشورش را به‌خاطر جنگ از دست داده.

– کشورش را؟ کشورش را توی جنگ از دست داده؟
چطور چنین چیزی ممکن است؟

– اتفاقی بود که هیچ چاره‌یی نداشت. تمام کشورش نابود شد. و کارلوس دیگر هر گز کشوری نداشت. برای همین است که حالا اینجاست.

تیستو با خودش گفت: «من حق داشتم که فکر می‌کرم جنگ چیز وحشتناکی است. چون آدم توی جنگ کشورش را، مثل یک دستمال، از دست می‌دهد!

سیبلو گفت: «من خیلی بیشتر از این‌ها می‌توانم از جنگ برایت حرف بزنم. تو از آملی آشپز حرف زدی؟ خب، آملی پرسش را در جنگ از دست داده. بعضی‌ها هم دست و پای اسرشان را توی جنگ از دست می‌دهند. به هر حال توی هرجنگی، هر کس چیزی از دست می‌دهد» و تیستو معتقد شد که جنگ، بزرگترین و بدترین بلا در دنیاست. چون هر کس عزیزترین چیزش را در جنگ از دست می‌دهد. از خودش پرسید «راستی چطور می‌شود جلوی جنگ را گرفت؟ حتماً آقای ترونادیس هم مخالف جنگ است، چون از آشوب و بی‌نظمی خیلی بدش می‌آید. همین فردا در این باره با او صحبت می‌کنم.»

۱۵

تیستودرس جفرافی می‌گیرد و به همراه آن، در باره‌ی کارخانه چیزهایی می‌آموزد که ناگهان میان «وازی»‌ها و «واتن»‌ها جنگی به پا می‌شود.

آقای تر و نادیس پشت میز تحریرش نشسته بود. صدای شیپور مانندش دوباره سر جایش آمد و در آن واحد باسه تا گوشی تلفن فریاد زنان حرف می‌زد. ظاهر امر نشان می‌داد که آقای تر و نادیس خیلی گرفتار است، به تیستو گفت:

— وقتی دریک جای دنیا جنگی به پا شود، اوضاع همین جور می‌شود که می‌بینی؟ در میرپوال هم باید دو برابر همیشه کار کنیم. تیستو آن روز صبح متوجه شد که سوت کارخانه دوبار

بیشتر از هر روز به صدا درآمد و کارگران هم دوباره روز
وارد کارخانه شدند. نه تن دود کش کارخانه چنان دودی توی هوا
پخش می کردند که آسمان تیره و تارشده بود.

تیستو گفت:

– خب، پس وقتی می آیم پیش تان که کارکمتری داشته
باشید.

– مگر چه چیزی می خواهی از من بپرسی؟

– می خواهم بدانم این جنگ اصلاً از کجا شروع شد؟
آقای ترونادیس از جایش بلند شد و تیستو را کنار یک کره
کوچک رومیزی برد و آن را چرخاند و بعد انگشتش را وسط
کره گذاشت و گفت:

– این صحرارا می بینی؟ اینجا همان جاست.

تیستو در زیر انگشت آقای ترونادیس لکه‌ی صورتی رنگی
را دید که شکل یک قرص بود.

– آقای ترونادیس، چرا جنگ از اینجا شروع شد؟

– فهمیدنش خیلی آسان است.

وقتی آقای ترونادیس می گفت «فهمیدن فلان چیز آسان
است» تیستو کمی مشکوک می شد، چون این حرف خودش
دلیل بر این بود که فهمیدن موضوع حتماً مشکل است. ولی این
بار تیستو تصمیم گرفته بود حسابی به حرف‌های ترونادیس

گوش کنند.

آقای تروندیس تکرار کرد:

— خیلی آسان است. این صحرامال هیچکس نیست ...

تیستو دردش گفت: «هیچکس؟»

— ... ولی طرف راستش کشور «وازی» هاست و طرف
چپش کشور «واتن» ها. تیستو که حسابی متوجه حرفهای
تروندیس بود با خودش تکرار کرد:

«وا - زی ... وا - تن ...».

— ... و چند وقتیست که وازی ها اعلام کرده اند این صحراء
را می خواهند، واتن ها هم می گویند آن ها هم این صحراء را
می خواهند. وازی ها کنار هرزشان جمع شده اند و اتن ها هم
در مرز خودشان. وازی ها تلگرافی برای واتن ها فرستاده اند
واز آن ها خواسته اند زود از آنجا بروند. واتن ها هم از رادیو به
وازی ها اعلام کرده اند که ماندن شان در مرز ممنوع است. و حالا
ارتش هایشان به حرکت آمده اند. هر وقت این دوارتش به هم
بر سند، جنگ میانشان در گیر می شود.

تیستو پرسید:

— در این قرص صورتی رنگ ... یعنی هی خواهم بگویم
درا این صحراء مگر چه چیزی وجود دارد، باغ؟
— نه، چون اینجا صحراست، پس هیچ چیز غیر از سنگ

تویش وجود ندارد ...

- پس این آدم‌ها فقط به خاطر سنگ می‌خواهند باهم بجذبند؟

- می‌خواهند مالک چیزی بشوند که در زیر این صحراء وجود دارد.

- زیر صحراء؟ مگر در زیر صحراء چیزی هم هست؟
- نفت.

- مگر نفت به چه دریاچهان می‌خورد؟

- به این دلیل نفت می‌خواهند، چون دیگر ان نفت ندارند.
نفت می‌خواهند، چون نفت بهانه‌ی خوبی است برای جنگیدن.
تیستو می‌دانست که تعریف‌های آقای ترونادیس همیشه
با مشکل فهمیدن برخورد می‌کند!

چشم‌هایش را بست تا بهتر بتواند فکر کند. «اگر خوب
متوجه شده باشم، واژه‌ها و واقن‌ها می‌خواهند به خاطر جنگ
بجذبند، چون نفت بهانه‌ی خوبی است برای جنگیدن...»
چشم‌هایش را باز کرد و گفت:

- اینکه خیلی احمقانه است.

گوش‌های آقای ترونادیس، سرخ سرخ شد.

- تیستو، مگر دولت نمره‌ی صفر می‌خواهد؟

تیستو جواب داد:

— نه، ولی دلم می خواهد که واژی‌ها و واتن‌ها باهم
نجنگند.

این گفته‌ی محبت‌آمیز تیستو، از خشم آقای تروندادیس
کم کرد. شانه‌هایش را بالا انداخت و گفت:

— البته، البته، هر گز کسی نمی خواهد که این جنگ
اتفاق بیفتد، ولی همیشه این موضوع وجود داشته و...
تیستوفکر کرد: «چه کار می توانم بکنم؟ انگشتم را روی
لکه‌ی صورتی بگذارم؟...» و پرسید:

— این صحرای خیلی دور است؟

— تقریباً بین اینجا و آن سردنیاست.

— پس جنگ بهمیرپوال نمی رسد؟

— شاید هم برسد. همیشه معلوم است يك جنگ از کجا
شروع می شود، ولی هر گز نمی شود فهمید که کجا تمام می شود.
واژی‌ها می توانند از يك کشور بزرگ کمک بگیرند، واتن‌ها
هم می توانند از يك کشور بزرگ دیگر کمک بخواهند، آنوقت
این دو کشور بزرگند که باهم می جنگند. و این همان چیزی است
که به آن می گویند «گسترش جنگ».

تیستو سر گیجه گرفته بود «بله، پس جنگ يك جور گیاه
بسیار زشتی است که روی کره‌ی رومیزی می روید... راستی با
چه گیاهی می شود به جنگ جنگ رفت؟»

آقای ترونادیس گفت:

حالا بامن به کارخانه یا ونتیجه‌ی درخشنان کار کارخانه را ببین. این برای تو درس خوبی خواهد بود. آنوقت توی گوشی سه تلفن، با فریاد دستورهای بی داد و بعد همراه تیستو پایین رفت.

گوش تیستو اول از سر و صدا داشت که می شد، چکش‌های کوبنده با تمام قدرت فرود می آمدند و دستگاه‌های دیگر هم، مثل هزارها فرفه، می چرخیدند و می غردیدند. آدمها باید فریاد می زدند تا حرف‌های هم‌دیگر را بشنوند، حتی اگر صدایشان مثل صدای آقای ترونادیس بود. تیستو نه تنها از سر و صداها داشت که می شد، بلکه از نورهای تندي که از همه جا بیرون می زد داشت کور می شد. فلز مذاب به شکل نهرهای داغ روی زمین جریان داشت. گرما، خفه کننده بود، و آدمها در چنین کارخانه‌ی بزرگی خیلی کوچک و سرتا پاسیا به نظر می آمدند. بعد از دیدن کارگاه ذوب فلزات، تیستواز کارگاه‌های صیقل دادن و خراطی و موتناژ و کارگاه‌های تفنگسازی و مسلسل سازی و کامیون سازی و ساخت ارابه‌ی توپ دیدن کرد. چون در کارخانه‌ی آقای پدر، همه جور وسائل جنگی ساخته می شد - از اسلحه گرفته تا فشنگ و گلوله‌ی توپ و بمب! فردا روز فرستادن کالاهای جنگی بود، کالاهای را آن چنان بادقت بسته بندی می کردند که انگار از جنس چینی است! سرانجام آقای

ترونادیس دوتاتوب خیلی بلند را، که به بلندی برج‌های کلیسا بودند، به تیستو نشان داد. این توب‌ها چنان براق بودند که آدم فکر می‌کرد سرتاسر شان را حسابی کرده مالیده‌اند! توب‌هارا، که به وسیله‌ی زنجیر در هوا آویزان کرده بودند، آهسته حرکت‌می‌دادند و روی بارکش‌هایی که با کامیون کشیده می‌شد، می‌گذاشتند. صف بارکش‌ها آنقدر طولانی بود که سرش را نمی‌شد دید.

آقای ترونادیس فریاد زد:

— تیستو، این توب‌ها سرمایه‌ی اصلی میرپوال است. هر کدامشان با هر شلیک، می‌توانند چهار خانه‌ی بزرگ، به بزرگی خانه‌ی تورا نابود کنند.

به نظر هیچکس نیامد که تیستو از شنیدن این موضوع، همان غروری را که آقای ترونادیس حس می‌کرد، حس کرده باشد. با خودش فکر کرد: «پس با هر شلیک این توب‌ها چهار تیستو بدون خانه می‌شوند، چهار کارلوس بی‌پلکان می‌شوند، چهار آملی بی‌آشیز خانه می‌شوند... پس با این دستگاه‌هاست که آدم با غش را، کشورش را، پایش را و یا یکی از اعضای خانواده‌اش را از دست می‌دهد؟ خب، که اینطور!...».

و همچنان چکش‌ها فرود می‌آمد و کوره‌ها داغ می‌شد.

تیستو از زیادی سر و صدای دوربرش، با صدای بلندی

گفت:

- آقای ترونادیس ، شما طرفدار کدام یکی شان هستید؟

- چه گفتی؟

- گفتم شما در این جنگ طرف چه کسی را می‌گیرید؟

آقای ترونادیس فریاد زد :

- واژی‌ها.

- پدرم چطور؟

- اوهم همینطور.

- چرا؟

- چون خیلی وقت است که بامداد و ستدند.

تیستو با خودش گفت «پس وقتی آدم دوستانی داشته باشد که به آنها حمله بشود، این کار درستی است که به آنها کمک کند تا بتوانند از خودشان دفاع کنند». و ادامه داد :

- پس دارید این توپ‌ها را برای واژی‌ها می‌فرستید؟

آقای ترونادیس با فریاد گفت :

- فقط توپ سمت راست را برای آنها می‌فرستیم ، توپ سمت چپ هال و اتن هاست .

تیستو با نفرت فریاد زد :

- چی؟ برای واتن‌ها؟

- برای آنکه آنها هم همیشه مشتری‌های خوب ما بوده‌اند.

پس توپ‌های میرپوال را می‌فرستادند تا از دو طرف

شلیک کنند . دیگر برایشان فرقی نمی کرد ، یک باغ راهمناطور
که در یک طرف نابود می کردند ، در طرف دیگر هم نابود
می کردند !

آقای ترونادیس گفت :

- این ، یعنی تجارت .

- من این تجارت شمارا چیز زشتی می دانم !

چون سر و صدا مانع شنیدن حرف تیستو شده بود ، آقای
ترونادیس خم شد و پرسید :

- چه می گفتی ؟

- گفتم که این تجارت شما خیلی زشت است ، برای اینکه ...
یک سیلی جانانه ، تیستورا از حرف زدن بازداشت .

بدین گونه ، جنگ واژی ها واقع ها سرانجام گریبانگیر
تیستوهم شد ، تیستو درحالی که چشم هایش پراز اشک شده بود
و آقای ترونادیس را نگاه می کرد ، با خودش فکر کرد : « پس
جنگ همین است ، دلیل کاری را می خواهی ، نظرت را می دهی
و شترق ! یک سیلی می خوری . راستی آقای ترونادیس !

اگر من تصمیم بگیرم دد پاچه های شلوارت چوب جارو
برویام ، آنوقت چه خواهی کرد ؟ چوب جارو بهتر است
یاخار ؟ ... »

تیستو انگشتانش را محاکم به هم چسبانده بود . ناگهان

فکری به ذهنش رسید - بله، درست حدس زدید، درس کارخانه
در اینجا تمام شده بود.

تیستویک صفر کله گنده گرفت و آقای ترونا دیس فوراً
آقای پدر را از جریان باخبر کرد. آقای پدر، خیلی از این
موضوع خشمگین شد. تیستو که باید روزی جانشین او وارباب
میرپوال می‌شد، نشان داده بود که به هیچ وجه شایستگی قبول
چنین مسؤولیت مهمی را ندارد. آقای پدر گفت:

- باید خیلی جدی با او حرف بزنم. الان کجاست؟

آقای ترونا دیس گفت:

- مثل همیشه به باغبان باشی پناه برده.

- خیلی خوب، این کار را بعداً انجام می‌دهم، حالا بهتر
است به بسته‌بندی‌ها برسم.

به دلیل فوریت فرستادن کالاهای کارخانه همچنان کارمی کرد.
تمام شب نه تادود کش کارخانه مثل تاج‌هایی بزرگ با هاله‌های
قرمز رنگ به نظر می‌آمدند و در همان شب بود که آقای پدر،
که به کار کارگاه‌هایش نسیدگی می‌کرد و وقت شام خوردن
هم پیدا نکرده بود، از بالای یک برج شیشه‌یی منظره‌یی را
دید که حسابی از دیدنش تعجب کرد. تیستو دوباره به کارخانه
برگشته بود و به آهستگی از کنار جعبه‌های تفنگ‌هایی گذشت
وروی کامیون‌ها می‌رفت و به داخل موتورها سرک می‌کشید

و بین توپ‌های بزرگ قدم می‌زد.
آقای پدر با خود گفت: «تیستوی شجاع من! بیا، اینهم
پسری که می‌خواهد نمره‌ی صفرش را جبران کند، پس تمام
امیدهایم به باد نرفته است.»

در حقیقت هر گز تیستو در هیچ‌کاری چنین جدی و کوشای
به نظر نمی‌رسید! موهای سرش سیخ شده بود، و هر لحظه از
جبش تکه‌های کوچک کاغذ در می‌آورد.

آقای پدر فکر کرد: «به نظر می‌آید دارد یادداشت
بر می‌دارد، امیدوارم انگشتانش لای مسلسل‌ها گیر نکند. چه
پسر خوبی، چقدر زود متوجه اشتباهش شده!»
وراستی که منظره‌ی تماشایی عجیب دیگری هم در انتظار
آقای پدر بود!

۱۶

پی در پی خبرهای عجیب شنیده می‌شود.

همه‌می‌دانند که روزنامه‌ها همیشه در باره‌ی جنگ با حروف درشت چیز می‌نویسند، این حروف توی یک جعبه‌ی مخصوص نگهداری می‌شود، و درست رو بروی همین جعبه بود که سر دیر روزنامه «روشنایی میرپوال» حیران مانده بود.

سر دیر دور خودش می‌چرخید، آه می‌کشید، پیشانیش را پاک می‌کرد و رفتارش نشان می‌داد که ناراحت و عصبی است. این مرد بسیار ناراحت بود، گاهی یکی از حروف بزرگ را، که موقع پیروزی به کار برده می‌شود، بر می‌داشت، ولی فوراً سرجای اولش می‌گذاشت. گاهی هم یکی از حروف متوسط

را، که برای جنگ‌های بی‌نتیجه، لشکر کشی‌های دائمی و بازنشستگی‌های ناگهانی به کار می‌رفت، انتخاب می‌کرد، ولی این حروف هم به درد نمی‌خورد و دوباره به جعبه بر گردانده می‌شد.

سردییر یک لحظه تصمیم گرفت که از حروف ریز استفاده کند، از همان حروفی که خبرهایی نظیر این خبر را به اطلاع مردم می‌رساند: «راه حمل شکر بسته شد» یا «مالیات تازه‌بی می‌ربا» ولی با این حروف هم نمی‌شد کاری از پیش برد، و سردییر «روشنایی» آههای طولانی‌تری می‌کشید - واقعاً که مرد بسیار ناراحتی بود! او می‌باشد خبری را به گوش اهالی میرپوال، خوانندگان و فادارش، می‌رساند - خبری ناگهانی و بسیار ناراحت‌کننده، و نمی‌دانست چطوری این کار را انجام دهد. بین واژه‌ها و اون‌ها جنگی در نگرفته بود. این مشکل است که آدم بخواهد برای مردم شرح دهد که یک جنگ ممکن است ناگهان متوقف شود، بدون این که پیروزی یا شکستی در میان باشد و بدون این که کنفرانس بین‌المللی تشکیل شود، بدون هیچی! آه که سردییر بیچاره چقدر دلش می‌خواست می‌توانست در تمام پهنانی صفحه‌ی اول این عنوان مهیج را بنویسد: «پیش روی درخشان واژه‌ها» و یا «حمله‌ی مقاومت ناپذیر ارتش و اتن‌ها».

نه، بهتر این بود که اصلاً فکرش را هم نکند. خبر نگارانی که به آن لکه‌ی صورتی رنگ فرستاده شده بودند، اینطور گزارش کرده بودند: «جنگ در نگرفت. دلیل عدم در گیری جنگ هم نوع اسلحه‌های کارخانه میرپوال، و همچنین دانش آقای پدر و تمام کارکنان کارخانه ای اوست» و این خبر از مصیبته حکایت می‌کرد! سعی کنیم که همراه با سردبیر «روشنایی» ماجرا را از اول بررسی کنیم:

گیاهان چسبان بالارو و پیچک‌ها در جعبه‌های اسلحه‌ریشه دوانده بودند. حال اینکه چطوری به جعبه‌ها راه پیدا کرده بودند، هیچکس نمی‌دانست و نمی‌توانست جوابی برایش پیدا کند.

پیچک‌ها، موها، نیلوفرها و شبدرهای دور تادور شست‌تیرها، مسلسل‌ها و هفت‌تیرها چسبیده بودند—درست مثل کلاف سرد— گمی که با چسب تکه‌هایش را بهم چسبانده باشند!

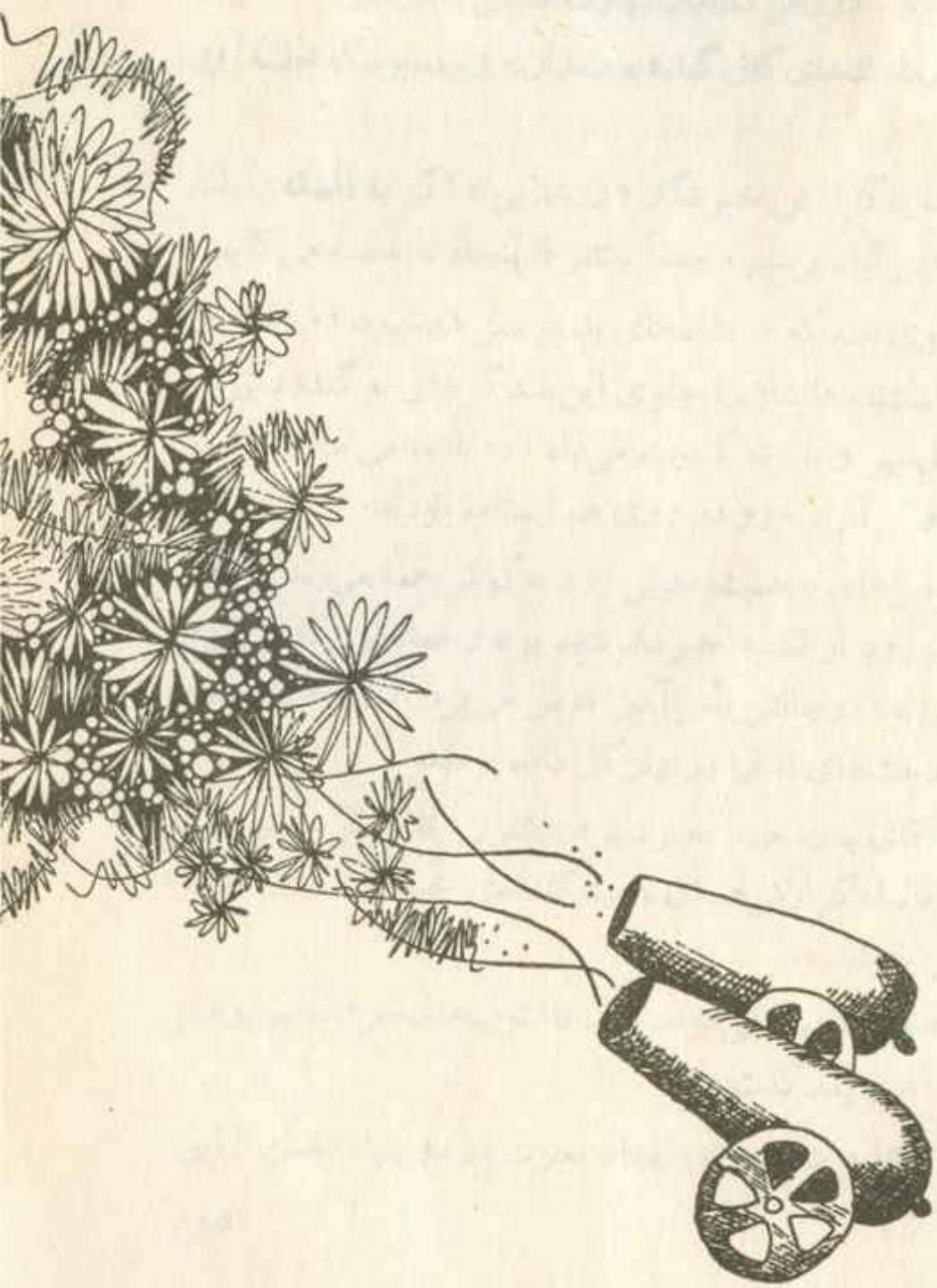
وازی‌ها هم مانند واتن‌ها از تحويل گرفتن و باز کردن جعبه‌ها خودداری می‌کردند. خبر نگاران بارهای بار در گزارش‌هایشان از گیاهی نام برده بودند به‌اسمه «ریشه‌ی بابا آدم»، این گیاه دارای میوه‌هایی قرمز رنگ بود که هر میوه یک تیغ و چنگک هم داشت. «بابا آدم» به سر نیزه‌ها چسبیده بود، و راستی چه می‌شود کرد با تفنجی که گل داده است و سر نیزه‌یی که دیگر

نمی تواند در جایی فرود رسد؟ راستی راستی چه می شود کرد با سلاح هایی که دسته گل های قشنگ تمام کاربری شان را ازشان گرفته بودند؟ تنها کاری که می شود کرد اینست که هم هشان را توی سطل آشغال بیندازیم! همین طور هم کامیون ها را، کامیون های قشنگی که بادقت فراوان، با خط های راه راه زرد و خاکستری، رنگ آمیزی شده بودند و بی کار و بی مصرف گوشی بی افتاده بودند!

خارهای بسیار تیز، گزنهای و تیغهای جور و اجوری که سوزندگی و گزندگیشان جلوی پیش روی راننده ها را می گرفت، کامیون هارا پر کرده بود.

راننده ها تنها شکست خورده های جنگ بودند! پرستارها با کلاه های سفید، آن ها را به تکان نخوردن تشویق می کردند و دائم زخم هاشان را با آب نیم گرم کمپرس می کردند، چون سوزش نشیمنگاهشان آنها را از هرجور نشستن و استراحتی محروم کرده بود!

حال برویم سر ارابه های توب. چرخ های ارابه ها دیگر تکان نمی خورد چون بوته های نسترن و گیاهان وحشی توی هم رفته بودند و ریشه ها، خوشه ها، دم ها و تیغهایشان دور چرخ ها پیچیده بود. پس ارابه ها هم بی مصرف مانده بود. حتی یک ماشین هم از آن گل های اسرار آمیز، در امان نمانده بود.

گیاه‌ها همه جادیده می‌شدند، انگار که گیاه‌های چسبنده
و گیاه‌های بالاروهر کدام اراده و شخصیتی خاص خودشان دارند.
در ماسک‌های گاز، گیاه «بومادران» رو بیند بود که عطسه آور
بود.

بنا به گزارش خبرنگار «روشنایی» اگر به فاصله‌ی یک
متری این گیاه بر سیم، حتماً بیشتر از پنجاه تا عطسه می‌کنیم!
توی بلند‌گوها علف‌های بد بو سبز شده بود، و افسران
نمی‌توانستند هاشان را جلوی این بلند‌گوهای بو گندوبگیرند
که بوی سیر و بابونه گندیده می‌داد! دوتا نظامی ساکت، از پا
افتاده و بی‌آزار، رو در روی هم ایستاده بودند.

خبرهای بدھمیشه خیلی زود به گوش همه می‌رسد. آقای
پدر هم زود از قضیه خبردار شده بود و همانطور که می‌شود
حدس زد، در حالتی یأس‌آمیز به سر می‌برد: سلاح‌هایش همه
مثل درخت‌های اقاقيا در بهار گل داده بودند!

آقای پدر شخصاً به سردبیر «روشنایی» تلفن کرد و سردبیر
هم بلا فاصله گزارش‌های نامید‌کننده‌ی خبرنگار روزنامه را
برايش خواند ...

فقط یک امید باقی بود - توپ‌ها! توپ‌های معروف میرپوال.

آقای پدر گفت:

- شاید بشود برای ایجاد تحرک در دو سپاه دشمن از این

توب‌ها استفاده کرد، البته به شرط آنکه توب‌ها سالم مانده باشند.
تا شب صبر کردند، و آخرین گزارش‌ها تمام امیدها را
بر باد داد.

توب‌های میرپوال البته می‌توانستند شلیک کنند، یعنی
شنیک هم کرده بودند، اما چه شلیکی که همینطور پشت سر هم
دسته‌های گل ازدهانه‌هاشان به بیرون پرتاب می‌شد! بارانی از
گل انگشتی، گل استکانی و گل‌های آبی کوچک به طرف واژی‌ها
شنیک شد و آن‌ها هم، به نوبه‌ی خود، با آلاله و مارگریت و
کوکب به واتن‌ها جواب دادند! کلاه فلزی یک ژنرال از
برخورد یک دسته گل بنفسه از سر ش افتاد!

این را هم بدانید که هر گز اتفاق نیفتاده است کشوری را
با دسته‌های گل شکست بدنهند و هر گز هم هیچکس جنگ با
دسته گل را جدی نمی‌گیرد.

صلح و آرامش بین واژی‌ها و واتن‌ها برقرار شد. دو
ارتش عقب‌نشینی کردند و صحرایی که شبیه به قرص صورتی
رنگ بود با آسمانش و با آزادیش تنها و آسوده بر جا ماند.

۱۷

تیستو با کمال شجاعت را ازش را فاش می کند.

هستند سکوت هایی که بالاخره به بیداری منجر می شوند.
 آن روز صبح تیستو که از تختخوابش بیرون پرید، چون
 صدای سوت کارخانه راشنیده بود به طرف پنجه رفت. کارخانه‌ی
 میرپوال از کار بازمانده بود واز دودکش‌های آن دودی بیرون
 نمی آمد. تیستو به طرف باغ دوید، سبیلو توی گاریش نشسته
 بود و داشت روزنامه می خواند، کاری که کمتر از او دیده شده
 بود.

فریاد زد:

— آها! آمدی؟ واقعاً که کار درستی کردی. هیچ فکر

نمی کردم بتوانی کاری کنی که نتیجه اش اینهمه درخشنان باشد .
چشم های سبیلو از خوشحالی برق می زد و بسیار شاد
و خوشحال بود . تیستورا بوسید ، یعنی بهتر بگویم سرتیستورا
میان انبوه سبیل هایش پنهان کرد ، و بعد با غم و غصه می مردانی
که کارشان را تمام شده می بینند ، گفت :

– من که دیگر چیزی ندارم به تو بیاد بدهم . تو خودت
الآن به اندازه می دانی ، حتی داری از من هم جلو
می زنی .

شنیدن این تعریف ، آنهم از استادی مثل سبیلو ، خیلی باعث
دلگرمی تیستو شد .

تیستو اسب کوچکش را نزدیک اصطبل دید ، پیش رفت
و توی گوش های نرم شیری رنگ ژیمناستیک زمزمه کرد :
– عالی بود ، نه ؟ من با گل به جنگ یاک جنگ رفتم وفاتح
شدم !

اسب کوچولو که چندان متعجب به نظر نمی آمد ، در جوابش
گفت :

– یاک سطل شبدر سفید هم به همین اندازه مرا خوشحال
می کند . این چیزی است که دلم می خواهد برای صبحانه بخورم
اما دیگر در چمن زار پیدا نمی کنم . سعی کن فکری هم برای
من بکنی . این حرفها تیستورا به حیرت فربرد ، نه برای

اینکه اسب با او حرف زده بود ، این را از قبل هم می دانست
برای اینکه متوجه شد اسبش هم می داند که او انگشت های سبز
کننده بی دارد .

تیستو با خود گفت : «خوشبختانه اسبم با هیچ کس جز خود
من ، حرف نمی زند» و همینطور که فکر می کرد به طرف خانه
راه افتاد . راستی که این اسب چه چیز ها که نمی دانست !

در خانه بی که همیشه می درخشید ، اوضاع مثل گذشته نبود :
اول از همه اینکه شیشه ها مثل همیشه برق نمی زد ، آملی هم
دیگر در کنار اجاقش آوازی را که دوست داشت نمی خواند .
آواز «نینو ... نینو ... با زندگیت چه کردی ...» را .

کارلوس مستخدم هم نزده های پلکان را برق نینداخته
بود . خانم مادر از ساعت هشت از اتاقش بیرون آمده بود ،
مثل آنوقتها که می خواست به سفر برود . شیر قهوه اش را هم
در اناق ناهار خوری صرف کرد ، یا بهتر بگوییم شیر قهوه اش
جلوی رویش بود اما به آن دست نزدیک بود ، حتی متوجه ورود
تیستو به اتاق هم نشد .

آقای پدر هم به اداره اش نرفته بود ، با آقای تر و نادیس
به تالار بزرگ رفته بود و هر دو با قدم های بلند ، دائم از این
طرف به آن طرف می رفتند . نامنظم هم راه می رفتند ، یعنی
گاهی رود روى هم قدم می زندند و گاهی هم پشت شان را به هم

می کردند. گفتگویشان هم چیزی جز سر و صدای های خشم آمیز نبود.

آقای پدر فریاد می زد:

- نابودی! آبرو ریزی! تعطیل! بیکاری!

و آقای تروندیس هم عین انعکاس رعد و برق در میان ابرها، جواب می داد:

- تعطیل... بیکاری... خرابکاری... بدخواهی صلح-

جویانه ...

آقای پدر ادامه می داد:

- آه! توبهایم، توبهای قشنگم!

تیستو به آستانه‌ی در رسیده بود ولی جرأت نمی‌کرد حرف‌های آن‌ها را قطع کند. با خودش گفت: «این آدم بزرگ‌ها عجیب موجوداتی هستند. همین آقای تروندیس به من گفته بود که همه با جنگ مخالفند. گفته بود که جنگ بلاعیست چاره‌ناپذیر و از دست هیچکس هم کاری برنمی‌آید. حالا که من توانسته‌ام جلوی یک جنگ را بگیرم، عوض اینکه همه خوشحال باشند، عصبانی هم شده‌اند!»

آقای پدر که طی این «راه پیمایی طولانی» بدون آنکه متوجه باشد، تنہی محکمی هم به آقای تروندیس زده بود، ناگهان فریاد زد:

- آخ که اگر دستم به آن بخت بر گشته بی که توی توبهای
من گل کاشته، می‌رسید.

و آقای ترونادیس گفت:

- آه که اگر می‌توانستم پیدایش کنم!

- ولی شاید یک نفر تنها مسؤول این کار نباشد... شاید
کار از ما بهتران باشد...

- باید دنباله‌ی این کار را گرفت، شاید خیانتی در کار باشد.
و شما می‌دانید که تیستو پسر شجاعی بود. در را باز کرد،
مستقیم رفت زیر چلچراغ بزرگ کریستال که از بالا درست و سط
قالی بزرگ آویزان بود. ایستاد رو بروی تصویر آقای پدر
بزرگ، نفسی تازه کرد و گفت:

- این من بودم که توی توبهای گل کاشتم! و بعد چشم‌هایش
را بست و منتظر خوردن یک سیلی شد، چون از سیلی خبری
نشد، چشم‌هایش را باز کرد: آقای پدر یک طرف اتاق وارفته
بود و آقای ترونادیس هم طرف دیگر. هر دو به تیستوخیر مشده
بودند ولی به نظر نمی‌آمد که او را می‌بینند.

با خودشان فکر می‌کردند که درست شنیده‌اند، و درست
فهمیده‌اند؟

تیستو با خودش گفت: «معلوم است که حرفم را باور
نکرده‌اند». و برای ثابت کردن حرفش شروع کرد به شمردن

شیرین کاری‌هایش:

— ارغوان‌ها، کارمن بود! زندان، کارمن بود! لحاف
گل بنفسه، کارمن بود! و درخت بائوباب توی قفس شیرهاهم
کارمن بود.

آقای پدر و آقای تر و نادیس همانطور مثل مجسمه‌ایستاده
بودند.

مثل این که حرف‌های تیستوتوی کله‌شان فرونرفته بود.
حالت آدم‌هایی را داشتند که بخواهند بگویند:
«چرت و پرت گفتن بس است، ما آدم بزرگ‌هارا راحت
بگذار!»

تیستو با خودش گفت «اینها خیال می‌کنند من لاف می‌زنم
باید حقیقت را به رو تاشان ثابت کنم». آنوقت تزدیک عکس
آقای پدر بزرگ رفت و دوانگشتیش را روی عکس‌توبی که
مؤسس کارخانه‌ی میرپوال، یعنی پدر بزرگ، به آن تکیه‌داده
بود گذاشت و انگشت‌هایش را چند ثانیه‌بی روى توب مالید.
تصویر کمی لرزید و آن‌ها دیدند که ازدهانه‌ی توب، یک شاخه
گل «موگه» بیرون آمد، اول یک برگش بازشد و بعد یکی
دیگر و بعد یکی دیگر و بعد گلبرگ‌های سفیدش ظاهر شد.

تیستو گفت:

— دیدید؟ من انگشت‌های سبز کننده دارم.

منتظر بود که آقای تر و نادیس سرخ شود و رنگ از روی آقای پدر بیرد . ولی عکس العمل آنها درست بر عکس بود : آقای پدر روی نیمکت افتاد و صورتش سرخ رنگ شد ، درحالی که آقای تر و نادیس مثل سبب زمینی رنگش پریده بود و خودش را روی قالی ول کرده بود . قیستو از حال آنها فهمید که رویانیدن گل ازلوله‌ی توب ، زندگی آدم بزرگ‌ها را زیر - ورومی کند . از تالار بیرون رفت ، درحالی که گونه‌هایش از آسیب سیلی در امان مانده بود .

واین ثابت می‌کند که شجاعت ، هیچ وقت بی‌پاداش نمی‌ماند .

آدم بزرگ‌ها دیگر عقیده‌های از پیش ساخته شده را قبول نمی‌کنند.

همینطور که تا حالا با خواندن این داستان متوجه شده‌اید، آقای پدر مردی بود که همیشه خیلی با عجله تصمیم می‌گرفت، اما این دفعه یک هفته‌ی آزگار طول کشید تا سرانجام توانست این ماجرا را قبول کند و درباره‌اش تصمیم بگیرد.

درحالی که بهترین مهندس‌هایش دوره‌اش کرده بودند، با کمک آقای تر و نادیس، یک عالم راه چاره به نظرش رسید. ساعتها توی دفترش نشسته بود و درحالی که سرش را میان دست‌هایش گرفته بود، فکر می‌کرد، یادداشت‌هایی

بر می داشت و بعد پاره شان می کرد . به هر حال پس از مدت ها فکر کردن اینطور نتیجه گرفت که : تیستو انگشت های سبز کننده دارد ، از انگشت های سبزه کننده اش استفاده کرد ، و با استفاده از انگشت های سبز کننده اش کارخانه میرپوال را از کار انداخت؛ به همین دلیل هم وزیر جنگ وزیرالهای والامقامش ، که همیشه در میرپوال جمع می شدند ، سفارش هاشان را پس گرفتند و دیگر از خرید کردن از چنین کارخانه بی مصرف شدند .

ژنرالها گفته بودند :

— انگار که به گل فروشی سفارش گل داده بودیم !

البته یک راه حل وجود داشت ، آن هم راه حلی بود که فقط به فکر کسانی می رسید که نمی توانستند درست فکر کنند؛ یعنی زندانی کردن تیستو — چون قانون شکنی کرده بود — و بعدش هم خبر کردن روزنامه نویس ها و آگاه کردن شان براینکه قانون شکن بدون اعمال شاقه مجازات شده است . و آنوقت، ارسال توپ و سلاح های معمولی برای خریداران به جای توپ هایی که از شان گل و گیاه روییده بود ، و دست آخر هم فرستادن اطلاعیه بی برای تمام ژنرالها که کارخانه کارش را مثل گذشته از سر گرفته است . اما آقای تروفادیس با این راه حل مخالف بود و می گفت :

— به این راحتی ها نمی شود دوباره مثل اول کارمان را از سر

بگیریم، چون تامدت زیادی مشتری‌ها به کالای ساخت کارخانه‌ی
ما شک خواهند برد و تازه، زندانی کردن تیستو فایده‌بی ندارد،
چون هی تواند توی زندان بلوط‌هایی برویاند که ریشه‌هایش
دیوار زندان را خراب کند و بعدهم فرار کند. نمی‌شود با قدرت
طبیعت جنگید.

راستی که آقای ترونادیس خیلی عوض شده بود! گوش-
هایش، بعداز آن روز که توی تالار روی قالی ولوشد، کم
رنگ‌تر شده بود و صدایش آرامتر. چرا راستش را نگوییم؟
آقای ترونادیس از مجسم کردن تیستو توی لباس زندانی‌ها
و دایره وارچر خیدنش در حیاط زندان، حتی اگر زندان پر از
گل هم می‌شد، خیلی ناراحت بود. فکر کردن در باره‌ی
زندانی‌هایی که آدم آن‌ها را نشناشد خیلی آسان است، ولی
وقتی زندانی پسر کوچکی باشد که آدم دوستش هم دارد، آنوقت
قضیه خیلی فرق می‌کند. با وجود سرزنش‌ها، صفره‌ها و سیلی‌ها،
تاز زندان صحبتی به میان می‌آمد، آقای ترونادیس متوجه
می‌شد که تیستو را خیلی دوست دارد و دلبستگی زیادی نسبت
به او حس می‌کند و از ندیدنش خیلی ناراحت می‌شود. می‌دانید
آدم‌هایی که اغلب فریاد می‌زنند، اینطوری هم می‌شوند. به
هر حال، آقای پدر هم با هر نوع زندانی کردن تیستو سخت
مخالف بود. آقای پدر مردخوبی بود - این را قبل اهم بهشما

گفته بودم - خوب بود ، اما در ضمن تاجر توپ هم بود . در نظر اول این دو تا باهم جور درنمی آمد : او پرسش راهی پرستیده ولی توپ هم می ساخت تابچه های ویگران را بی پدر کند ! این وضع همیشه هست ، ولی آدم کمتر متوجهش می شود .

بالاخره یک روز آقای پدر به خانم مادر گفت :

- ماتا حالا به دو موفقیت رسیده ایم : بهترین توپ هارا ساخته ایم و تیستو را هم بچه خوشبختی کرده بیم ، ولی به نظر می رسد که این دو کار باهم نمی خواند ؟ جور نیست .

خانم مادر ، آرام ، زیبا و مهر بان بود . شخصیتی بود کاملا دلپسند ، همیشه با توجه بسیار و با ستایش به حرف های شوهرش گوش می کرد . بعد از مصیبتی که در جنگ واژی ها روی داد ، او خودش را هم کمی گناهکار می دانست . همیشه یک مادر ، وقتی بچه اش مزاحم زندگی آدم بزرگ هامی شود و ناراحتی به وجود آورد ، بدون آنکه دلیلش را بداند ، خودش را گناهکار حس می کند .

خانم مادر پرسید :

- پس چه باید کرد دوست من ؟ چه باید کرد ؟

آقای پدر جواب داد :

- مشکل تیستو و مشکل کارخانه به یک اندازه هرا به فکر و اداشته : ما همیشه فکر می کردیم که این بچه در آینده جانشین

من خواهد شد، درست همانطور که من جای پدرم را گرفتم.
اوهم راهی هموار درپیش دارد و ثروتی فراوان و از شرایط
مساعدی درزندگی برخوردار است.

- این فکری از پیش ساخته شده بود.

- بله فکری کاملاً از پیش ساخته شده، ولی بسیار خوب.
به این ترتیب حالا باید فکر دیگری برایش بنویم. این پسر
علاقه‌یی به اسلحه سازی ندارد. این دیگر کاملاً واضح و معلوم
است.

- بیشتر به گل کاری علاقه دارد.

آقای پدر حرف‌های آقای ترونادیس را به خاطر آورد
که گفته بود:

«باقدرت طبیعت نمی‌شود جنگید...». و با خودش فکر
کرد: «البته که نمی‌شود با این قدرت جنگید، ولی لااقل می‌شود
از آن‌ها استفاده‌یی درست کرد».

خودش را صاف کرد، سه قدم به جلو گذاشت، بر گشت،
گوش‌های جلیقه‌اش را پایین کشید و گفت:

- همسر عزیزم، اینست تصمیم نهایی من!
خانم مادر ددحالی که چشم‌هایش از اشک سرخ شده بود
گفت:

- من اطمینان دارم که تصمیم تو، هرچه باشد، تصمیم

درستی است .

این حرف را به این دلیل زد که در صورت آقای پدر
نشانه‌هایی از شور و قهرمانی دیده می‌شد و موهایش هم بیشتر
از همیشه برق می‌زد .
آقای پدر گفت :

— ما کارخانه‌ی اسلحه‌سازیمان را تبدیل به کارخانه‌ی گل —
سازی می‌کنیم .

آدم‌های فعال و جدی ، همیشه در پیشامدهای ناگهانی ،
هر کدام برای خودشان عقاید مخصوصی دارند . باری آقای
پدر و همکارهایش فوراً دست به کار شدند و در کارشان موقتی
بی‌نظیری هم به دست آوردند .

مبازه با جنگ به وسیله‌ی گل‌های بنفش و آلاله باعث شده
بود که در سراسر دنیا یک عالم مرکب و جوهر مصرف شود .
قبل از طرح جدید کارخانه مطالعه‌ی فراوانی شده بود .
تمام پیشامدهای قبلی ، تمام گل باران‌های اسرارآمیز و حتی
نام «میرپوال - شهر گل‌ها» باعث شده بود که کار جدید کارخانه
به سرعت بالا بگیرد .

آقای ترونادیس که مدیریت تبلیغات کارخانه را به دست
گرفته بود ، دستور داده بود ذر کنار جاده‌های اطراف شهر
اعلان‌های بزرگی نصب کنند که رویشان نوشته شده بود :

«گل‌هایی بکارید که یک شبه رشد کنند!»

ویا :

«گل‌های میرپوال حتی روی فولادهم می‌رویند!»

ولی بهترین اعلانش این بود :

«بمنگ بگویید: نه!

به گل بگویید: آری!

مشتری‌ها از هر طرف به میرپوال هجوم آورده‌اند و خانه‌بیی

که می‌درخشدید، دوباره خوشبختیش را بازیافت.

۱۹

آخرین کشف تیستو.

داستان‌ها هیچ وقت آنجا که آدم انتظار دارد، تمام نمی‌شوند.

شاید فکر می‌کنید که تمام هاجرا، بی کم و کاست، گفته شده است، و بدون شک خیال می‌کنید که تیستو را هم خوب شناخته‌اید. اما این را بدانید که هر گز نمی‌شود کسی را خوب شناخت.

بهرین دوستانمان هم همیشه چیزی را از ما پنهان می‌کنند. البته تیستو دیگر با انگشت‌های سبز کننده‌اش کار پنهانی انجام نداد، همه درباره‌اش خیلی حرف می‌زدند و تیستو بچه‌یی بسیار

مشهور شده بود - نه تنها در میر پوال ، بلکه در تمام دنیا . کارخانه خیلی خوب کار می کرد ، نه تادود کش آن از پایین تابلا پوشیده شده بود از سبزه و گل های خوشنگ و کار گاه ها پر بودند از کمیاب ترین عطرها .

در کارخانه برای تربیت خانه ها ، قالی می بافتند و همچنین روکش هایی از گل می ساختند که به جای پرده یا کاغذ دیواری به کار می رفت . باغ های ساخته شده را به وسیله ای واگن های مخصوصی حمل می کردند و به محلی که باید ، می رساندند . حتی آقای پدر سفارشی دریافت کرد که روکشی برای یک آسمان - خراش بسازد ، چون می گفتند کسانی که در آپارتمان های این آسمان خراش زندگی می کنند ، ناگهان دچار تبی می شوند که آن ها را وادار می کند که خودشان را از طبقه سیام پرت کنند پایین . البته واضح است که اگر کسی اینهمه دور از زمین زندگی کند ، زندگی راحتی نخواهد داشت . به این نتیجه رسیده بودند که گل ها باعث می شوند سر گیجه شان از میان بروند .

سبیلو شده بود مشاور عالی امور تربیتی ! تیستو هم ، همچنان از هنرمند استفاده می کرد ، حالا دیگر گل های تازه اختراع می کرد - موفق شده بودیک نوع گل رزآبی رنگ بسازد که هر گلبر گش مثل تکه بی از آسمان بود . تیستو کارش را با ساختن دونوع آفتاب کامل کرد :

طلوع آفتاب بهرنگ سحر و غروب آفتاب بهرنگ قشنگ
قرمز مسی .

تیستو وقتی کارش را تمام می کرد، به باغ می رفت و با همان
دختر کوچک مریضی که حالا دیگر حاش خوب خوب شده
بود، بازی می کرد .

اسب کوچکش «ژیمناستیک» هم جز شبدرهای سفیدرنگ،
هیچ چیز نمی خورد .

یک روز ژیمناستیک از تیستو پرسید :

— خب، حالا دیگر خوشحالی؟

تیستو جواب داد :

— آره، خیلی خوشحالم .

— حوصله ات سر نمی رود؟

— ابدآ.

— نمی خواهی مارا ترک کنی؟ پیش مامی مانی؟

— البته که می مانم، این سؤال عجیب دیگر چه معنی می دهد؟

— هیچی، همینطوری پرسیدم ...

تیستو پرسید :

— مقصودت چیست؟ مگر ماجرای من هنوز تمام نشده؟

اسب کوچک در حالی که سرش را توی شبدرهای فرو
می کرد، گفت :

- خواهیم دید ... خواهیم دید ...

چند روز بعد از آن ، درخانه‌یی که می‌درخشید خبر
تازه‌یی دهان به دهان گشت و همه از شنیدنش خیلی غصه‌دار
شدند . با غبان باشی سبیلو دیگر از خواب بیدار نشده بود .

خانم مادر به تیستو گفت :

- سبیلو تصمیم گرفته برای همیشه استراحت کند .

- من می‌توانم بروم خوابیدنش را ببینم ؟

- نه ، نه ! تو دیگر نمی‌توانی سبیلو را ببینی ، او به سفر
بسیار درازی رفته و هر گز برنمی‌گردد .

تیستو هنوز هم درست متوجه نشده بود و با خودش فکر
می‌کرد : « با چشم بسته که نمی‌شود سفر کرد ! اگر می‌خواست
بخوابد لااقل بهمن شب بخیر می‌گفت ، و اگر هم می‌خواست
برود از من خدا حافظی می‌کرد . من از حرف‌های اینها چیزی
سر در نمی‌آورم . نکند که دارند چیزی را از من پنهان می‌کنند .
تیستو رفت تا از آملی آشپز بپرسد ، آملی گفت :

- سبیلوی بیچاره الان در آسمان است ، حالا که از مخالفی
خوشبخت تر است .

تیستو از خود پرسید : « اگر خوشبخت است ، پس چرا بیچاره ،
و اگر بیچاره است ، چطور خوشبخت ! » کارلوس عقیده دیگری
داشت ، او معتقد بود که سبیلو در گورستان زیر زمین است . همه‌ی

حرف‌ها ضد و نقیض بود!

زیرزمین یاد رآسمان؟ باید حقیقت را کشف کرد، با غبان—
باشی که نمی‌تواند در آن واحد، همه‌جا باشد!

تیستورفت پیش ژیمناستیک. اسب کوچک جواب داد:

— من می‌دانم، سبیلو مرده است.

ژیمناستیک همیشه راست می‌گفت، این یکی از خصوصیات او بود. تیستو فریاد زد:

— مرد؟ آخر جنگی که پیش نیامده.

اسب جواب داد:

— مردن که جنگ نمی‌خواهد، جنگ یک جور مردن اضافی است... سبیلو مرد، چون خیلی پیر بود. هر زندگی اینطوری به آخر می‌رسد.

تیستو حس کرد که خورشید نورش را از دست داده، چمنزار سیاه رنگ شده، و هوای هم‌موقع نفس کشیدن، بوی بدی می‌دهد. این‌ها همه نشانه‌هایی بود از یک بد‌بختی که آدم بزرگ‌ها فکر می‌کنند فقط خودشان می‌توانند آن را حس کنند، ولی هستند آدم کوچولوهایی مثل تیستو که می‌توانند همین حس را داشته باشند. و این حس، «غم» نام دارد.

تیستو بازوهاش را دور گردن اسب کوچکش حلقه زد و مدت زیادی توی یال‌هاش گریه کرد.

ژیمناستیک گفت:

— گریه کن تیستو، گریه کن! برایت لازم است. آدم بزرگ‌ها جلوی گریه‌شان را می‌گیرند، ولی کار اشتباهی می‌کنند، چون اشک‌ها یاشان توی تنشان ینخ می‌بندند و این همان چیزی است که باعث می‌شود قلبشان اینقدر سخت بشود. ولی تیستو بچه‌ی عجیبی بود، هیچوقت حاضر نبود دد برابر بد بختی کمر خم کند، مگر وقتی که فکر می‌کرد باید انگشت روی بد بختی بگذارد. اشک‌ها یاش را پاک کرد و فکر‌ها یاش را جمع و جور کرد. پیش خودش تکرار می‌کرد: «در آسمان یا زیر زمین؟»

سعی کرد موضوع را از تردیک بررسی کند. فردا بعداز ناهار از باغ بیرون رفت و تا گورستان، که نوک تپه بود، دوید. گورستان قشنگ بود و پر درخت و اصلاً غم‌انگیز نبود. تیستو وقتی به سروهای قشنگ تیره رنگ نگاه کرد، با خودش فکر کرد: «به شعله‌های شب می‌مانند که در روز بدرخشند» چشمش به با غبانی افتاد که پشت به او کرده بود و داشت یک راه شنی را با شن کش صاف می‌کرد.

یک لحظه، ناگهان، دلش از امید تپید... ولی با غبان رویش را به طرف او کرده و با غبانی ساده بود، با غبان گورستان و به هیچ وجه به کسی که تیستو در جستجویش بود شباهتی نداشت.

— بیخشید آقا، راستی می‌دانید آقای سبیلو کجاست؟
با غبان بدون آنکه از کشیدن شن‌کش دست بردارد، جواب

داد:

— سومین جاده‌ی شنی دست راست.

تیستو فکر کرد: «پس اینجاست ...». و همان راهی را رفت که با غبان نشان داده بود. از میان گورها گذشت و در کنار آخرین گور ایستاد. یک گور کاملاً تازه. روی یک قطعه سنگ این نوشته‌ها را که متصدی گورستان تنظیم کرده بود، می‌شد خواند:

«اینجا استاد سبیلو آرمیده.

آن با غبان باشی شریف.

که دوست گل‌ها بود

رهگذران! بر آرامگاهش قطره اشکی بیفشاری.

تیستو دست به کار شد. با خودش فکر کرد: «سبیلو هیچ وقت نمی‌تواند همین جوری یک شقایق را تحمل کند، دوست دارد باشقایق حرف بزند».

و بعد شست راستش را توی خاک فرو کرد، چند لحظه می‌صبر کرد. شقایق از خاک بیرون آمد، رشد کرد و بالا رفت پژمرده شدو سرش را خم کرد، سر شقایق، که مثل یک کلم سنگین شده بود، به طرف نوشته‌های روی سنگ خم شد، ولی سنگ

حرکتی نکرد.

تیستو فکر کرد: «شاید عطر گل‌ها...» چون با غبان باشی پشت سبیل‌های انبوهش، شامه‌ی بسیار قوی داشت، و آنوقت سنبیل، میخک، یاس بنفس، میموزا و گل‌های مریم رویاند. ظرف چند دقیقه، گور در میان این‌همه گل پنهان شد، درست مثل یک بیشه، اما با وجود این باز هم گور باقی ماند.

تیستو باز با خودش گفت: «اگر گلی برویانم که برایش ناشناس باشد، حتی اگر خیلی هم خسته باشد، باز کنچکاوی باعث می‌شود که بیدار شود». ولی مر گ علاقه‌ی به حل هیچ معما‌ی ندارد—این مر گ است که تمام معماها را طرح می‌کند. در مدت این یک ساعت، تیستو هزارها نقشه‌کشید تا بلکه بتواند نوعی گیاه برویاند که هیچکس تا آن زمان مثل و مانندش را ندیده باشد.

حتی «گل-پروانه» هم اختراع کرد: گلی باد و ماد گی به شکل شاخک و دو گلبر گ که با کوچک‌ترین وزش باد مثل «بال‌پروانه» می‌لرزید. ولی این کارهم نتیجه‌ی نداشت. وقتی بادست‌هایی کثیف و سری افکنده از گورستان خارج شد گوری از خودش به جای گذاشته بود که عجیب‌ترین گوری بود که تا آنوقت کسی در گورستان دیده بود. با این‌همه، سبیلو جوابی نداده بود.

تیستو از چمنزار گذشت و به زیمناستیک نزدیک شد .

- زیمناستیک ، تومی دانی ...

اسب جواب داد :

- بله می دانم ، تو کشف کردی که مر گ ک تنها بد بختی بیست
که گل ها نمی توانند جلو آمدنش را بگیرند . و چون اسب
کوچولو حیوان بسیار نجیبی بود ، افزود :

- و به همین دلیل است که آدمها ، به خاطر حماقتی که توی
وجودشان هست ، دائم دنبال آزردن هم دیگرند . مردم آزاری
کار همیشگی آنهاست .

تیستو سرش را بالا گرفته بود ، ابرها را نگاه می کرد و به
فکر فرورفته بود .

سر انجام معلوم می شود تیستو که بوده است .

چندروز بود که تیستو تمام وقت را صرف چیزی می کرد ،
تمام فکر و ذکرش آن بود و جز آن هم به چیز دیگری فکر
نمی کرد . راستی «آن» چه بود ؟ یک نردهان .

در میرپوال می گفتند :

— تیستو سر گرم ساختن یک نردهان است ، این کار وحیه اش
را پاک عوض می کند .

هیچکس بیش از این چیزی نمی دانست . نردهان برای
کجا ؟ برای چه کاری ؟ چرا یک نردهان و نه یک برج یا یک
خانه‌ی پوشیده از گل ؟

تیستو برای اینکه خودش را از شر این سؤال‌ها خلاص کند، می‌گفت:

— دلم می‌خواهد یک نردهان بسازم، فقط همین!

تیستو جای گذاشتن نردهان را هم انتخاب کرده بود، جای نردهان درست وسط چمنزار بود. معمولاً ساختن نردهان، کار نجار است ولی تیستو برای ساختن نردهانش از چوب استفاده نکرده بود، اول انگشت‌هایش را دورازهم، تا آنجا که توانسته بود عمیقاً توی خاک فروکرده بود.

به اسب کوچکش که کارهای او را با دقت زیاد دنبال می‌کرد، گفت:

— باید ریشه‌های این نردهان خیلی محکم باشد.

دو درخت کمتر از یک هفته به‌سی مترا رسید. تیستو که به اندرزهای سبیلو وفادار مانده بود، هر روز صبح با درخت‌ها حرف می‌زد. این روش بهترین نتیجه‌ها را در پی داشت: این دو درخت عطر نایابی داشتند، تنہی درخت‌ها از سپیدار ایتالیابی بود ولی استحکام چوب شمشادرا داشت، و برگ‌های درخت‌ها مثل برگ‌های بلوط کنگره‌دار بود و میوه‌های هر کدام، مخروطی شکل بودند؛ مثل میوه‌های کاج. از وقتی اندازه‌ی درخت‌ها از هشت مترا گذشت برگ‌های کنگره‌دار جایشان را به سوزنک‌های کبود رنگ دادند و بعد شکوفه‌هایی

پدیدار شدند که کارلوس بادیدن شان گفت که عین این درخت
در کشور او هم وجود دارد و به آن می‌گویند «درخت سنجد
پرنده فروش‌ها!»

آملی آشپز فریاد زد:

— درخت سنجد! مگر خوش‌های سفید و خوش‌عطرش
را ندیده‌بی؟ این اقاقياست، اين را من با اطمینان می‌گويم،
چون به درستی حرف خودم کاملاً اطمینان دارم، آخر با اين
گل‌ها نان‌قندی می‌پزند.

اما آملی هم مثل کارلوس نه درست می‌گفت، نه غلط.
هر کدامشان در اين دو درخت چيزی را می‌دیدند که بيش
از هر چيز دیگر دوستش داشتند. اين درخت‌ها اسم نداشتند.
خيلي زودقدشان از صدمتر بيشتر شد، به طوری که در روزهای
مه‌آلود نمی‌شد نوک‌شان را دید.

حتماً می‌گويد که دوتا درخت به اين بلندی هر گز برای
ساختن يك نرdban کافی نیست، به همين دليل هم بود که گیاه‌هایی
به اسم «گلیسین» پدیدار شد — البته نوعی گلیسین کمیاب که با
گیاه دیگری به اسم «هوبلون» درهم آمیخته بود. اين دو گیاه
باعث شدند که بین دو درخت، شاخه‌هایی افقی به وجود بیاید:
شاخه‌ها اول خيلي محکم به یکی از تنه درخت‌ها می‌پیچید و بعد
شروع می‌کرد به رشد کردن و پیش رفتن تا به تنه‌ی درخت

دیگر می‌رسید و دور آن هم سه بار می‌پیچید و بعد با شاخه‌های دیگر گرهی به تنہ درخت می‌زد. شاخه‌ها بعدش هم باز رشد می‌کردند و پیش می‌رفتند تا به تنہ درخت دیگر می‌رسیدند، و باز از طرف دیگر همین کار را شروع می‌کردند و به این ترتیب بود که پله‌های نردهان ساخته شد. چیزی که بسیار ستایش‌انگیز بود، این بود که گلیسین ناگهان گل داد. درست مثل اینکه آبشری به رنگ بنشش از آسمان سرازیر شده باشد.

تیستو پیش ژیمناستیک اعتراف کرد:

– اگر همانطور که به من گفته‌اند، سبیلو واقعاً در آسمان باشد، حتماً برای پایین آمدن، از این نردهان استفاده خواهد کرد، و این کار یک دقیقه بیشتر وقتیش را نمی‌گیرد. اسب کوچک جوابی نداد.

تیستو گفت:

– من از اینکه سبیلو را نمی‌ینم و چیزی هم در باره‌اش نمی‌دانم، خودم را خیلی بدینه حس می‌کنم. نردهان همچنان بلندتر می‌شد. برای مجله‌های رنگی از آن عکس‌ها برداشتند و در باره‌اش نوشتند: نردهان گل میرپوال – هشتمین عجایب دنیا!

اگر از خواننده‌یی می‌پرسیدند عجایب هفتگانه دنیا کدامند حتماً در جواب دادن در می‌مانندند. شما هم برای اینکه امتحانی

کرده باشد، همین سؤال را از پدر و مادرتان بکنید!
ولی باهمه‌ی این کارها سبیلو پایین نیامد که نیامد! تیستو
با خود اینطور تصمیم گرفت: «من سه تا روز دیگر صبر می‌کنم،
آنوقت می‌دانم باید چه کار بکنم.»

سومین روز رسید. وقتی تیستو از تختخوابش پایین آمد،
ماه خوابیده بود و آفتاب هنوز بیدار نشده بود و ستاره‌ها از
ازبس که خواب آلود بودند، تک تک پایین می‌افتدند.
نه شب بود و نه روز.

تیستو که لباس خواب بلند سفیدش را به تن داشت، از
خودش پرسید: «پس این کفش‌های راحتی من کجاست؟» یکی
از آن‌ها را زیر تخت و یکی دیگر را روی گنجه پیدا کرد. از
فردها سرخورد و پایین آمد و آهسته از درخارج شد و رفت
وسط چمنزار، نزدیک نرdban. ژیمناستیک هم آنجا بود. موها یش
درهم، گوش‌هایش آویزان و یال‌هایش آشفته بود. تیستو از
خودش پرسید:

— به این زودی بیدار شدی؟

اسب جواب داد:

— دیشب به اصطبل نرفتم. حتی باید اعتراف کنم که تمام
شب سعی کردم پایه‌های درخت‌هایی را خراب کنم، اما جو بشان
عجبی محکم است. از دندان‌های من کاری بر نیامد.

تیستو فریاد زد :

— می خواستی درخت های قشنگ مرا بیری؟ آخر چرا؟
برای اینکه جلوی بالا رفتم را بگیری؟
اسب با سر جواب داد : «بله..»

قطرهای شبنم مثل مر وارید روی چمن نشستند، و تیستو در همان لحظه، در روشنایی کمرنگ سحر، دید که از چشم های اسب کوچکش اشک های درشتی سر ازیر شده است.

تیستو گفت :

— نه زیمناستیک! نباید اینجور گریه کنی، تو باعث می شوی که همه از خواب بیدار شوند. چرا خودت را ناراحت می کنی؟ تو خوب می دانی که من سرگیجه ندارم، نه، فقط بالا می روم و بعد پایین می آیم. من باید قبل از اینکه کارلوس بیدار شود، به خانه بر گردم... ولی ژیمناستیک همچنان گریه می کرد. و دائم با خودش می گفت :

— آه! من می دانستم... می دانستم که آخرش این اتفاق می افتد.

تیستو برای آرام کردن اسب کوچک گفت:

— من سعی می کنم یک ستاره کوچک برایت بیاورم،
خدا حافظ ژیمناستیک!

اسب با سر جواب داد : «خدا حافظ.»

و تیستو را دید که روی پلکان گلیسین قدم گذاشت، و آنوقت با نگاه، بالا رفتنش را دنبال کرد. تیستو سبک و راحت بالا می‌رفت، و چیزی نگذشت که لباس خوابش به کوچکی یک دستمال به نظر می‌آمد. ژیمناستیک گردنش را بالا گرفته بود، تیستو کوچکتر و کوچکتر می‌شد، کمی بزرگتر از یک گلوهی کوچک، یک دانه نخود سبز، نوک یک سنجاق، و یک ذره خاک. وقتی تیستو ناپدید شد، ژیمناستیک هم با اندوه از آنجا دورشد و با آنکه گرسنه‌اش نبود، رفت تا علف‌های چمنزار را بخورد.

ولی تیستو از بالای نردهبانش هنوز زمین را می‌دید. با خودش گفت: «عجب! چمنزار آبی رنگ است». یک لحظه توقف کرد. از آن بالا همه چیز تغییر کرده بود، خانه‌یی که می‌درخشید، هنوز هم می‌درخشید ولی به اندازه‌ی یک دانه‌ی کوچک الماس.

باد توی لباس تیستو هم پیچید—لباسش باد کرده بود.
«بالاتر!» و همینطور از نردهبان بالاتر رفت، ولی به جای اینکه بالا رفتن برایش مشکل‌تر شود، لحظه به لحظه آسان‌تر می‌شد. دیگر باد نمی‌وزید. تمام صداها به سکوت تبدیل شده بود. سکوت مثل شعله‌یی عظیم روشن شده بود—اما شعله‌یی که نمی‌سوخت. تیستو اول متوجه نشد که دیگر از نردهبان خبری

نیست، وقتی متوجه این موضوع شد که حس کرد کش راحتی-
های نازنینش را دیگر به پا ندارد و پاهایش بر هنر است.
دیگر نردهای هم وجود نداشت، با اینهمه به بالا رفتن ادامه داد-
بدون فاراحتی و خستگی .

یک جفت بال سفید به بدنش چسبید. با خودش فکر کرد:
«چقدر عجیب است، یک جفت بال بدون پرنده !»

وناگهان وارد ابر بسیار انبوهی شد. ابری سفید، کف مانند
و ابریشمین، که آدم از وسطش نمی توانست جایی را ببیند.
این ابر تیستور ابهیاد چیزی انداخت. بله، چیزی به همین سفیدی
وبه همین خوبی - یاد سبیل سبیلو انداخت. سبیلی که هزار بار
بزر گتر شده بود. تیستو داشت وارد سبیلی می شد که به بزرگی
یک جنگل بود. صدایی شنید، صدایی شبیه صدای سبیلو، ولی
خیلی قوی تر و خشن تر و عمیق تر. شنید که صدا گفت:

- آها ! اینهم تو ...

و تیستو برای همیشه در آن دنیای ناپیدا گم شد، دنیایی
که حتی نویسنده های داستان هاهم درباره اش هیچ چیز نمی دانند.
ولی آقای پدر، خانم مادر، آقای ترونادیس، کارلوس آملی
و تمام کسانی که تیستو را دوست داشتند خیلی برایش فاراحت
و نگران بودند، همگی از پیدا کردنش نا امید شده بودند.
ژیمناستیک سعی کرد تا با تعریف آن پیشامدهای عجیب، آرامشان

کند - قبلاً هم برایتان گفته بودم که این اسب کوچولو خیلی
چیزها می‌دانست.

ژیمناستیک وقتی دید تیستورا دیگر نمی‌بیند شروع کرد
به علف خوردن . گرسنه اش نبود ولی به طور عجیبی علف‌هارا
به دندان می‌کشید، مثل اینکه سعی داشت با کندن علف‌ها یک
تصویر بسازد . وقتی از جایی که علف‌ها را خورد بود به جای
دیگر می‌رفت، از جایی که علف‌هایش را خورد بود، غنچه‌هایی
طلایی رنگ می‌روید. غنچه‌هایی خندان و بزرگ، و وقتی
کارش تمام شد رفت تا استراحت کند.

آن روز صبح وقتی اهالی خانه‌یی که می‌درخشد از در
بیرون آمدند و به همه جا سرزدند و تیستورا صدا کردند ، در
میان چمنزار یک جفت کفش راحتی دیدند و این جمله را که با
گل‌های قشنگ طلایی رنگ روی چمن نوشته شده بود ،
خواندند :

تیستو یک فرشته بود!

تیستو «فرشته - آدم» کوچولوی است که انتشت هایی سبز کننده دارد - به هر چه دست می زند ، سرشار از قل ها و سبزه ها و پیچک ها می شود . اینست که «سبز انتشتی» صدایش می کنند.

برای تیستو کوچولو، هر چیز دنیا - جز زیبایی ها و مهر بانی- های کمیابش - معنایی ندارد ؛ و تیستوی ساده دل و مهر بان، آرزومند است تا همه هی فارسایی ها و ناتوانی ها و رشتی ها را با معجزه هی انتشت های سبز کننده اش از زیبایی سرشار کند ؛ و راستی این «آدم - فرشته» کوچولو ، می تواند !

دانستان تیستو ، با طنز ظریف و شاعرانه اش از درخشان ترین آثار ادبیات نوجوانان است .

سازمان انتشارات

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

بعا : ۴۰ ریال

پردازش و بیدایاف

راوی حکایت باقی

www.parand.se

طرح از ابراهیم حقیقی